

4/2025

SOTILASKOTI

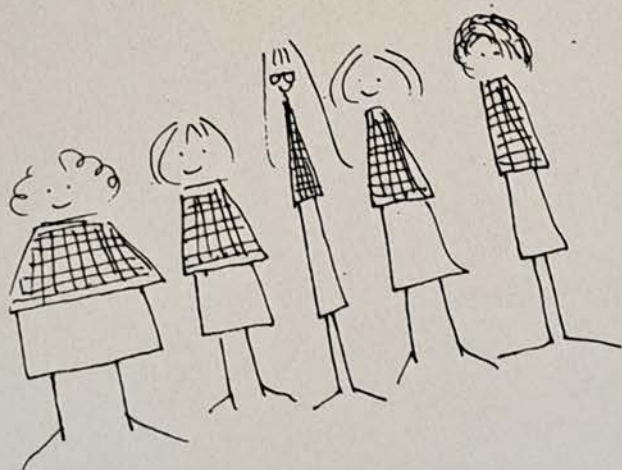
Hyvä hallinto on
yhdistyksen kivijalka

Sotilaskoti-
järjestön Tuki
lahjoitti patoja

Laajassa
kuvagalleriassa
muistoja Turusta

Kokouksissa
jäsenet voivat
vaikuttaa

OSAAMME KUKA MITÄKIN
YHDESSÄ MITÄ VAIN

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus	3
Mitä hallitustyöskentelyyn osallistuminen antaa?	6
Sotilaskotiliiton syyskokous kokosi väen Helsinkiin .	9
Kokouksissa seurataan, suunnitellaan ja johdetaan ..	10
Hallinnon kehittäminen vahvistaa toimintaa	12
Parra-padat Sotilaskotijärjestön Tuen lahjoituksena.	13
Kuvagalleria Turun sotilaskotipäiviltä	14
Vapaaehtoisten johtaminen on luottamustehtävä	20
Koditon osasto on tärkeä sotilaskotitoiminnan tukija	22
Mikkeliin uusi LSK-auto	25
Sotilaskodin sydän Kymnlinnassa – palvelua rannikolla jo 75 vuotta	26
Kirjasto uudistuu ja elää	28
Vihreä sisar toisessa polvessa	30
Etsintäkuulutus, Vihreä Venla!	31
Uuden oppimista ja elämän- mittaisia muistoja Nasta Vinkasta	32
Kokemus yhdistää – uusi Veteraaniliitto tukee kaikkia veteraaneja	36
Pieni vaiva – ympäristö kiittää	38
Hoikankankaan sotilaskoti – 1960-luvun arkkitehtuuria	40
Ilmoitustaulu	44

SOTILASKOTI

58. vuosikerta / n:o 4/2025
Julkaisija: Sotilaskotiliitto -
Soldathemsförbundet ry
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Puh. 045 123 2820
www.sotilaskotiliitto.fi

Päätoimittaja:
Satu Mustalahti
satu.mustalahti@sotilaskotiliitto.fi
Puh. 045 120 3368

Toimitus:
Sotilaskotiliitto
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Valmiit aineistot:
toimitus@sotilaskotiliitto.fi

Toimitustyö ja editointi:
Elina Halminen
Puh. 044 518 1803

Osoitteenmuutokset ja tilausten peruutukset
tehdään suoraan sotilaskotiyhdistykseen.

Paino:
Print Mill Oy, Loviisa

Lehdet 2026:
N:o 1
Aineisto 7.1. Ilmestyy 17.2.

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0355-9343 (painettu)
ISSN 2737-2111 (verkkojulkaisu)

Kansikuva:
Piirros: Maija P. Kuva: Elias Halminen.

PÄÄKIRJOITUS

Anne-May Asplund
Puheenjohtaja
Sotilaskotiliitto ry
5.12.2025

Hallinnon kehittäminen – yhdistyksen kivijalka

Sotilaskoti on paikka, jossa välittäminen, yhteisöllisyys ja palvelun halu kohtaavat. Sen toiminta lepää monien käsien ja sydänten varassa – vapaaehtoisten, henkilöstön ja hallituksen. Jotta tämä arvokas työ voisi jatkua vahvana myös tulevaisuudessa, tarvitsemme vankan kivijalan: hyvin hoidetun hallinnon.

Yhdistyslaki antaa meille selkeät raamit ja turvaa yhdistystoiminnan avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden. Sen tarkoitus ei ole rajoittaa, vaan suojata – varmistaa, että päätökset tehdään demokraattisesti ja että jokaisen jäsenen ääni kuuluu. Lain tunteminen on siten paitsi velvollisuus, myös osa vastuullista toimintakulttuuria.

Hyvä hallinto näkyy ennen kaikkea arjessa. Hyvä hallintotapa tarkoittaa avoimuutta, johdonmukaisuutta ja eettisyyttä – sitä, että toimimme oikein ja reilusti myös silloin, kun kukaan ei katso. Se rakentaa luottamusta niin yhdistyksen sisällä kuin ulospäinkin. Hyvä hallinto on ennen kaikkea ihmisten välistä yhteistyötä ja arvostusta.

Tässä yhteistyössä tärkeässä roolissa on hyvä johtaminen. Sotilaskotijärjestön toiminnan voima on sen ”pyhä kolminaisuus”: hallitus, henkilöstö ja vapaaehtoiset. Kun nämä kolme toimivat yhdessä, yhteinen päämäärä kirkkaana mielessä, syn-

tyy vahva ja elinvoimainen yhteisö. Johtamisen tehtävä on mahdollistaa tämä yhteistyö – kuunnellen, tukien ja arvostaen jokaisen panosta.

Jotta yhteistyö toimii, tarvitaan selkeät vastuut ja velvollisuudet. Hallituksen tehtävä on linjata ja ohjata, henkilöstön toteuttaa ja tukea, ja vapaaehtoisten tuoda toimintaan sydän ja sielu. Kun roolit ovat selkeät, syntyy turvallisuutta ja sujuvuutta – ja jokainen voi keskittyä siihen, minkä parhaiten osaa.

Kaiken taustalla kulkee talouden ymmärtäminen. Talous on kuin yhdistyksen verenkierto: sen täytyy olla terve ja hallittu, jotta toiminta pysyy elinvoimaisena. Talousasioiden ymmärtäminen ei tarkoita vain numeroiden seuraamista, vaan kokonaisuuden hahmottamista – miten varat palvelevat tarkoitustamme ja miten voimme turvata toiminnan myös tulevaisuudessa.

Hallinnon kehittäminen ei ole yksittäinen projekti, vaan jatkuvaa huolenpitoa ja oppimista. Se on investointi luottamukseen, jatkuvuuteen ja yhteiseen hyvään.

Kun pidämme huolta hallinnostamme, pidämme huolta myös sotilaskotityön sydäimestä – siitä, että sotilaskoti on jatkossakin lämmin ja luotettava koti kaikille, joita se palvelee. ■

LEDARE

Anne-May Asplund
Ordförande
Soldathemsförbundet r.f.
5.12.2025

Utveckling av förvaltningen – en grundpelare för föreningen

Soldathemmet är en plats där omtanke, gemenskap och vilja att bidra möts. Vår verksamhet bärs av frivilliga, personal och styrelse – människor som gör skillnad. För att detta värdefulla arbete ska fortsätta starkt även framöver behöver vi en stabil grund: en välfungerande förvaltning.

Föreningslagen ger oss tydliga ramar som skapar öppenhet och rättvisa. Den begränsar oss inte – den skyddar oss. Lagen hjälper oss att fatta demokratiska beslut och att ge varje medlem en röst. Att känna till den är därför inte bara ett krav, utan en del av en ansvarsfull föreningskultur.

God förvaltning märks framför allt i vardagen. Det handlar om öppenhet, tydlighet och etik – om att göra det som är rätt även när ingen ser. En sådan kultur bygger förtroende både inom föreningen och utåt, och vilar på samarbete och ömsesidig respekt.

Här spelar ledarskapet en central roll. Soldathemsrörelsens styrka ligger i samspelet mellan tre krafter: styrelsen, personalen och de frivilliga. När dessa tre arbetar tillsammans för ett gemensamt mål skapas en stark och livskraftig gemenskap.

Ledarskapets uppgift är att möjliggöra samarbetet genom att lyssna, stötta och uppskatta allas insats.

För att samarbetet ska fungera behövs tydliga roller, ansvar och befogenheter. Styrelsen leder och ger riktlinjer, personalen genomför och stöttar, och de frivilliga bidrar med engagemang och hjärta. När rollerna är tydliga skapas trygghet och arbetsro – och var och en kan fokusera på det de gör bäst.

Ekonomi är föreningens blodomlopp. Den behöver vara frisk och väl omhändertagen för att verksamheten ska vara hållbar. Att förstå ekonomin handlar inte bara om siffror, utan om att se helheten: hur våra resurser stödjer vårt syfte och hur vi tryggar framtiden.

Att utveckla förvaltningen är inte ett enskilt projekt, utan ett pågående arbete präglad av omsorg, eftertanke och lärande. Det är en investering i förtroende, stabilitet och det gemensamma bästa.

När vi vårdar vår förvaltning tar vi också hand om själva hjärtat i soldathemmet – och säkerställer att det även framöver får vara en varm, trygg och välkommen plats för alla det finns till för. ■

Lämmintä ja herkullista joulua

Kiitämme kuluneesta vuodesta ja
toivotamme iloa tulevaan vuoteen.

Asiakaspalvelu 0200 50 200 | asiakaspalvelu.metro@wihuri.fi | metrotukku.fi

Mitä hallitustyöskentelyyn osallistuminen antaa?

Kysyimme muutamalta sotilaskotiyhdistysten ja Sotilaskotiliiton hallituksen jäseneltä kolme kysymystä:

1. Mikä hallitustyöskentelyssä on ollut antoisaa?
2. Mikä on yllättänyt sinut hallitustyöskentelyssä?
3. Mitä muuta haluat sanoa liiton tai yhdistyksen hallituksessa toimimisesta? Sana on vapaa.

Sinikka Aaltonen

Sinikka Aaltonen

Valkealan Sotilaskotiyhdistys ry

1. Ensimmäiseksi nostan tehtävänsä sitoutuneet kanssasisaret ja sotilaskodin toiminnanjohtajan, joiden osaamisesta on antoisaa oppia kysellen, keskustellen ja miksei joskus hieman haastaenkin.

Hallituksessa on mielenkiintoista saada oppia minulle aiemmin tuntemattomasta ympäristöstä, toimista Puolustusvoimien alueella sekä päätöksiä ohjaavan perustehtävämme muistaen säännöt ja talouden raamit.

2. Oman elämän kokemuksella ei sinänsä mikään ole yllättänyt. Koen olevani perussairauteni, 1-tyyppin diabeteksen, takia ”normaalijajan” vihreä sisar. Sovellun normaalioloissa moniin tehtäviin muiden kanssa, mutta poikkeusoloissa diabeetikon soveltuminen esim. huoltojoukkojen perässä kulkemiseen on kyseenalaista samoin syin kuin diabeetikoiden varusmiespalveluskin on estetty palvelusturvallisuusriskeihin perustuen. Tämä vaikuttaa toki henkiseen päätöksentekooni tietyis-

tä tehtävistä. Kriisitilanteessa varmasti kuitenkin kaikille löytyy tehtävää.

3. Ympäröivä yhteiskunta niin hyvine kuin huonoine puolineen haastaa myös kaikkea yhdistystoimintaa. Olisipa upeaa keksiä tai löytää se runsaudensarvi, jolla saadaan nuoria mukaan vihreiden sisarten ja veljien vapaaehtoistoimintaan. Tsemppiä meille kaikille tähän työhön!

Riitta Sassali

Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry

1. Antoisaa on ollut keskusteleva, kanta-aottava hallituksemme, joka tekee päätökset kollektiivisesti ja vastuut jakaen. Olemme kaikki eritaustaisia, eri-ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia, ja se tuo hallitustyöskentelyyn näkemystä, kokemusta ja tietoa. Tarvittaessa olemme käyttäneet asiantuntijoita eri asioiden esittelyyn sekä päätöksenteon tueksi. Hallituksessa vallitsee hyvä yhteishenki, kaikkia kuullaan, ja kaikki saavat ilmaista mielipiteensä, ja hauskaakin meillä on!

Maija P:n sanoin: Osaamme kuka mitäkin, yhdessä mitä vain.

2. Minut on yllättänyt hallitustyöskentelyn moninaisuus. Hallituksella on vastuu taloudesta, henkilöstöhallinnosta ja jäsenten hyvinvoinnista. Olen saanut tehdä erilaisia asioita, tutustua uusiin ihmisiin, käydä paikoissa, joihin ei muuten olisi ollut pääsyä. Olen keittänyt kahvia (viimeksi Ivalossa kesävalan aikana rajasotilaskodissa), paistanut munkkeja (Sarrion leirisotilaskodin leipomo on tullut tutuksi) ja makkaroit (yhdistyksellämme on makkaragrilli), tehnyt myyntiautokeikkoja molemmilla autoillamme, työskennellyt Sarrion leirisotilaskodissa, edustanut yhdistystä eri tilaisuuksissa (ikimuistoisin koitos oli Puolustusvoimain lippujuhlan päivän marssin johtajan rooli Kuopiossa 4. kesäkuuta 2025). Edustustehtäviä on kaiken kaikkiaan ollut yllättävän runsaasti.

3. Sotilaskotiliiton puheenjohtajan ja toimistoväen kanssa yhteistyö on ollut saumatonta. Aina on löytynyt apu tarvittaessa joko sähköpostitse, puhelimitse tai henkilökohtaisesti tavattaessa. Piirin yhdistysten välillä voisi toki olla yhteistyötä enemmänkin, mutta usein se kilpistyy pitkiin välimatkoihin ja kiireisiin. Yhteiset tapaamiset sotilaskotipäivillä sekä koulutuksen, harjoitusten ja juhlien merkeissä ovat aina tervetulleita ja yhteishenkeä nostattavia.

Riitta Sassali

Vaasan Sotilaskotiyhdistys

Vasa Soldathemsförening ry,
koottu eri hallituksen jäseniltä

1. Hallitustyöskentelyssä hyvää on, että saa tietoa uusista asioista ja voi vaikuttaa omilla mielipiteillään.

2. Se on yllättänyt, miten paljon aikaa kaikki vie. Asioita on paljon ja kokoukset helposti venyvät. Toivotaan tarkempaa perehtymistä suunnitelmiin ja tehtäviin etukäteen. Toisinaan tehtyä päätöstä ei noudateta, jos omat henkilökohtaiset asiat menevät päätösten edelle.

Päätöksentekoon toivotaan reippaampaa otetta, jotta asiat eivät jää ”ilmaan”. Olisi hyvä vetää yhteen lopuksi, mikä päätös oli. Sen mukaan annetut ja sovitut tehtävät tulisi hoitaa vastuullisesti. Kiitokset jäävät usein puuttumaan.

3. Vaikka työ on vapaaehtoista, sovitut tehtävät täytyy hoitaa. On huonompi asia, että lupaa ja jättää tekemättä, kuin se, ettei lupaa ollenkaan. Silloin tiedetään, että jonkun toisen täytyy tehdä työ. Hallituksen tulisi kehittää toimintaa: mitä tehdään ensi vuonna ja mitä vaikkapa viiden vuoden kuluttua?

Merja Autio

Sotilaskotiliitto ry

1. Antoisinta on ilman muuta se, että hallitustyöskentelyssä näkee sotilaskotitoiminnan hyvin laaja-alaisesti. Oman yhdistyksen ulkopuolelle katsominen on tervetullutta ja antaa perspektiiviä. Aina voi poimia jotain omaan toimintaankin. Aluetoiminnalla on paikkansa, mutta lähitoimijoiden kanssa mennään helposti ”niin kuin ennenkin”. Vierailut toisiin yhdistyksiin ovat yleisluontoisia.

2. Yllätys on ollut huomata, kuinka vähän sitä oikeasti tietää, vaikka on aktiivisesti ollut mukana yli 40 vuotta ja toiminut monessa eri tehtävässä.

3. Omassa yhdistyksessä rajautuu helposti tuttuihin toiminta-alueisiin, mutta liiton hallitustyös-

kentelyssä on perehdyttävä myös mukavuusalueen ulkopuolella oleviin asioihin. Ei kehtaa sanoa, etten ole perehtynyt – vaikka toki kaikkea ei onneksi tarvitse tietää. Oppimisvalmiutta tarvitaan.

Merja Autio

Tuuli Kuutti

Tuuli Kuutti

Sotilaskotiliitto ry

1. Hallitustyöskentelyssä on antoisaa se, että oma kokonaisymmärrys järjestöimme toiminnasta lisääntyy, kun kokouksissa kuullaan kuulumisia valtakunnallisesti ja saadaan myös osallistua päätöksentekoon, joka vaikuttaa yhteiseen toimintaan. Erityisen antoisaa on tehdä työtä yhdessä toisten kanssa, joiden kanssa jakaa samat arvot. Tuntuu mukavalta, kun jäsenemme tuovat oman osaamisensa ja kokemuksensa yhteiseen käyttöön, ja voimme jokainen omalta osaltamme kantaa kortemme kekoon. Antoisaa on myös ilmapiiri, joka mahdollistaa meidän olevan eri mieltä asioista. Tämä ei kuitenkaan estä meitä muodostamasta päätöksiä toisinaan melko äänekkäänkin keskustelun saattelemana.

Olen ollut Sotilaskotiliiton hallituksessa kahden otteeseen, vuosina 2009–2017 ja nyt uudelleen vuodesta 2022 lukien. Miksi olen lähtenyt uudelleen mukaan? On kiinnostavaa olla asioiden ytimessä ja saada vaikuttaa. On myös innostavaa pyrkiä kehittämään asioita niin, että järjestö voi muuttua ajassa yhdessä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

2. Yllättänyt on ehkä se, miten intensiivistä hallitustyöskentely on, ja se, että asiat ja päätökset, joita harrastustoimijana täytyy tehdä, eivät ole aina helppoja tai yksinkertaisia.

3. On tärkeää, että eri tehtäviin saadaan motivoituneita ja sitoutuneita tekijöitä. Sotilaskotityössä yksikään tehtävä ei ole mielestäni toista tärkeämpi tai arvokkaampi. Meillä on erilaisia vahvuuksia, ja on hyvä, että voimme onnistua niissä jokainen omalla tavallamme. Minulle toimiminen valtakunnallisesti hallitustyössä on ollut opettavaista, innostavaa ja tarjonnut mahdollisuuksia osallistua monipuolisesti järjestöimme toimintaan. ■

Sotilaskotityössä yksikään tehtävä ei ole toista tärkeämpi tai arvokkaampi.

Sotilaskotiliiton syyskokoukseen kokoonnuttiin Helsinkiin Hotel Arthuriin. Kenttäpiispa Pekka Asikainen piti aamuhartauden etäyhteydellä.

Sotilaskotiliiton syyskokous kokosi väen Helsinkiin

Sotilaskotiliiton sääntömääräinen syyskokous järjestettiin lauantaina 25. lokakuuta 2025 Helsingissä Hotel Arthurissa. Paikalle saapui yhteensä 55 virallista edustajaa 29 sotilaskotiyhdistyksestä, 11 Sotilaskotiliiton hallituksen jäsentä, kunniajäsentä ja toimiston työntekijää sekä 17 muuta seuraajaa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Elina Sarin** Tuusulan Sotilaskotiyhdistyksestä.

Sotilaskotiliiton puheenjohtaja **Anne-May Asplund** toivotti kokousväen tervetulleeksi ja välitti myös Puolustusvoimien tervehdyksen. Etäyhteyden välityksellä saimme kuulla kenttäpiispa **Pekka Asikaisen** aamuhartauden.

Toiminnanjohtaja **Satu Mustalahti** esitteli sotilaskotijärjestön strategisen suunnitelman ja

Hotel Arthurin juhlasalin puitteet ovat juhlat.

Sotilaskotiliiton toimintasuunnitelman vuodelle 2026, minkä jälkeen hallituksen varajäsen **Merja Autio** esitteli talousarvion.

Tulevan vuoden teema on *Sotilaskoti – vapaaehtoista maanpuolustustyötä*, mikä on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi: *Soldathem – frivilligt försvarsarbete* sekä *Soldiers' home – voluntary national defence work*. Hyvien keskustelujen jälkeen kokous vahvisti järjestön strategisen suunnitelman, liiton toimintasuunnitelman sekä talousarvion vuodelle 2026.

Sotilaskotiliiton puheenjohtajana jatkaa Anne-May Asplund. Hallituksen jäsenten vaalissa valittiin varsinaisiksi jäseniksi **Anne Niska** (Tampereen Seudun Sotilaskotiyhdistys) ja **Seija Kosonen** (Valkealan Sotilaskotiyhdistys) sekä varajäseneksi **Sonja Rapo** (Rajasotilaskotiyhdistys). ■

Sotilaskotiliiton hallituksen jäsenet Eevi Jacksen (vas.), Hanna Kela ja Anne Niska tarkastivat kokousedustajien henkilöllisyyden ennen kokouksen alkua.

Kokouksissa seurataan, suunnitellaan ja johdetaan

Sotilaskoti-lehti tarjoaa tiiviin paketin tietoa kokouksista, kokouskäytännöistä ja hyvästä hallintotavasta nykyisille ja tuleville sotilaskotiyhdistysten luottamushenkilöille.

Kokoukset yhdistystoiminnassa

Kokoukset ovat yhdistystoiminnassa tärkeitä, koska ne ovat pääasiallinen päätöksenteon paikka, joissa jäsenet voivat vaikuttaa yhdistyksen toimintaan ja linjauksiin. Ne mahdollistavat yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen sekä varmistavat lainsäädännön ja sääntöjen noudattamisen. Kokoukset ovat myös keino dokumentoida ja todentaa tehdyt päätökset.

Kevät- ja syyskokoukset ovat virallisia paikkoja, joissa seurataan ja päätetään sotilaskotijärjestön linjauksista, tavoitteista, taloudesta ja muista tärkeistä asioista, kuten järjestön yhteisestä strategiasta sekä Sotilaskotiliiton hallituksen jäsenistä ja toimintasuunnitelmasta.

Sotilaskotiyhdistyksen hallituksen kokoukset ovat työkokouksia, joissa yhteisiä linjauksia viedään käytäntöön ja tehdään päätöksiä yhdistyksen päivittäisen toiminnan järjestämiseksi. Hallitusten kokousten valmistelua varten tarvitaan usein monia työryhmien ja jaostojen kokouksia, joten kokoukset ovat yhdistystoiminnan ydintä.

Yhteisöllisyys ja vuorovaikutus ovat tärkeitä onnistuneen kokouksen osa-alueita. Kokoukset ovat yhteisöllisiä, kun jäsenet kokevat voivansa osallistua asioiden käsittelyyn ja tuoda esiin omia näkemyksiään. Kokoukset ovat vuorovaikutustilanteita, joissa eriävät mielipiteet kohtaavat, ja jäsenet voivat laajentaa omaa näkökantaansa muiden ajatuksia kuunnellen. Tärkeää on tuoda esiin, että kokouksessa käsiteltävät asiat ja niihin liittyvät keskustelut ovat luottamuksellisia, mikä vahvistaa osallistujien uskallusta tuoda mielipiteensä esiin.

Sääntöjen ja lainsäädännön noudattaminen varmistetaan kokouskäytäntöjen avulla. Sellainen

on muun muassa pöytäkirjojen laatiminen. Pöytäkirjat toimivat todisteena tehdyistä päätöksistä. Ne ovat tärkeitä myös siksi, että ne säilyttävät tiedon tehdyistä päätöksistä pitkäksi aikaa. Niitä tarvitaan esimerkiksi tilintarkastuksessa ja historiankirjoituksessa.

Kokoukset muodostavat jatkumon, jossa seurataan kehitystä, suunnitellaan tulevaa ja johdetaan toimintaa. Huolellinen seuranta ja selkeä vastuunjako kokousten jälkeen auttavat varmistamaan, että kokouksissa tehdyt päätökset muuttuvat myös käytännön toiminnaksi.

Kokouskäytännöt

Puheenjohtaja ja sihteeri ovat kokouksen avainhenkilöitä ja luovat toiminnallaan onnistuneen kokouksen, johon osallistujien on helppo tulla ja antaa oma panoksensa kokouksen kulkuun sekä päätöksentekoon. Heidän vastuullaan on kokouksen valmistelu, johon kuuluu laatia kokouskutsu, joka sisältää kokouksen asian, paikan ja ajan, sekä esityslista. Pohja esityslistan laatimiseen löytyy Sotilaskotiliiton intrasta.

Kokoukseen osallistujan vastuulla on varmistaa oma aktiivinen osallistuminen. Osallistujan tulee perehtyä esityslistalla oleviin asioihin ja osallistua aktiivisesti kokouksen aikaiseen keskusteluun. Omat mielipiteet tulee esittää muita kokousedustajia kunnioittaen ja selkeästi. Tärkeää on tuoda esiin, että kokouksen aikana käyty keskustelu on luottamuksellista ja että yhteisen päätöksen takana ollaan yhtenä rintamana. Tarvittaessa tulee käyttää mahdollisuutta eriävän mielipiteen kirjaamiseen, mutta kokouksen jälkeiset ”naulakkokeskustelut” ovat merkki huonosta kokousilmapiiristä.

Puheenjohtaja ohjaa tehokasta päätöksentekoa pitämällä huolta kokouksen asialistalla pysymisestä sekä jakamalla selkeästi puheenvorot ja esittämällä muut kokouskäytännöt. Tärkeää on myös yhteisöllisyyden tukeminen ja asianmukainen pöytäkirjakäytäntö. Puheenjohtaja toteaa selkeästi päätöksen, johon kokous on päätenyt,

ja varmistaa, että sihteeri kirjaa sen päätöksen mukaisena pöytäkirjaan.

Kokouksen jälkeen laaditaan ja allekirjoitetaan pöytäkirja. Hyvä pöytäkirja on tarkka ja selkeä yhteenveto kokouksen kulusta. Se sisältää otsikot, läsnäolijat, tehdyt päätökset ja loppumerkinnot. Pöytäkirja allekirjoitetaan ja hyvän käytännön mukaisesti tarkastetaan.

Opintokeskus Siviksen, jonka jäsen Sotilaskotiliittokin on, kotisivuilla on hyvää materiaalia, jota kannattaa hyödyntää. Sivuilta löytyy tietoa kokouksista yhdistystoiminnassa, hyviä käytännön vinkkejä muun muassa etäkokousten järjestämiseen sekä paljon erilaista materiaalia kokousten tueksi (<https://www.opintokeskussivis.fi/kokous-kaytannot/aloitussivu/>).

Hyvä hallintotapa yhdistyksessä

Hyvän hallintotavan ohje yhdistyksessä sisältää avoimuuden, huolellisuuden, vastuullisuuden ja jäsenten osallistumisen varmistamisen. Keskeisiä toimenpiteitä ovat selkeä roolijako hallituksen ja toimihenkilöiden välillä, huolellinen kokousten valmistelu, yhdistyksen strategian ja sääntöjen

noudattaminen sekä yhdistyksen talouden asianmukainen hoito.

Sotilaskotiliitto – Hyvä hallintotapa -ohje

Vuonna 2022 laadittu ”Sotilaskotiliitto – Hyvä hallintotapa -ohje” on hyvän hallintotavan ohje, jossa esitetään hyvää hallintotapaa koskevat suositukset sotilaskotiyhdistyksen näkökulmasta. Ohje on laadittu muotoon, jossa on yhdistetty yhdistyslain vaatimukset sekä sotilaskotien mallisäännöt.

Yhdistyslain ja yhdistysten vahvistettujen sääntöjen vähimmäisvaatimuksia täydentävän Hyvä hallintotapa -suosituksen tavoitteena on:

- edistää hyvän hallintotavan noudattamista mahdollisimman laajasti yhdistyskentällä,
- helpottaa ja kannustaa jäseniä osallistumaan yhdistysten toimintaan ja päätöksentekoon,
- selventää hallituksen jäsenten ja muiden luottamushenkilöiden asemaa ja helpottaa näiden toiminnan ja päätöksenteon järjestämistä,
- vähentää epäselvyyksiä ja niistä johtuvia erimielisyyksiä yhdistyksissä sekä
- lisätä yhdistyksen sidosryhmien luottamusta yhdistyksen toimintaan.

Suositus koskee seuraavia aiheita: yhdistyksen jäsenet ja yhdistyksen kokous, yhdistyksen hallitus, johtava toimihenkilö ja muu palkattu henkilöstö, esim. kodinhoitaja. Lihavoidun suosituksen alla perustellaan suositustarve ja kerrotaan esimerkein siitä, miten suositusta voi noudattaa. Lopuksi kerrotaan lain vähimmäisvaatimukset, joiden noudattamisesta ei saa poiketa. Selvyyden vuoksi yhdistyksen jäseniä ja yhdistyksen kokousta koskevan osion alussa on lisäksi lyhyt kuvaus pääosin yhdistyslakiin perustuvista taustoista.

Vuonna 2023 ohjeita vahvistettiin vielä yhdistyksen puheenjohtajan ja johtavan toimihenkilön tehtäväkuvauksilla. Ohjeet sekä tehtäväkuvaukset löytyvät Sotilaskotiliiton intrasta. ■

Satu Mustalahti

**Kokoukset ovat
yhdistystoiminnan ydintä.**

Hallinnon kehittäminen vahvistaa toimintaa

Hyvin toimiva hallinto on sotilaskotiyhdistyksen kivijalka. Jotta toiminta pysyisi selkeänä ja ajantasaisena, on syytä tarkastella yhdistyksen toimintajaj päätöksentekotapoja sekä rakenteita.

Vastuualueita olisi hyvä määrittää ja jakaa, jotta jokainen saisi tehdä mieluista tehtävää eikä kukaan kuormitu liikaa. Vapaaehtoistyön ei tulisi kuormittaa ketään liiaksi. Kokkolan sotilaskotiyhdistyksessä allekirjoittaneilla on vastuullaan muun muassa vaatetilausten tekemistä, someviestintää sekä tarjoilujaoston vetämistä muiden sotilaskotitöiden ohella.

Samalla vahvistetaan hyvää hallintotapaa: avoimuutta, yhdenvertaisuutta ja eettistä toimintaa. Hallituksen osaamista kehitetään, strategiaa päivitetään ja toiminnan seuranta parannetaan. Myös talouden hallintaan panostetaan, jotta yhdistyksellä olisi vakaat toimintanedellytykset.

Lisäksi pyrimme kehittämään viestintää sekä lisäämään jäsenten vaikutusmahdollisuuksia toimintaan. Uusia jäseniä otetaan ilomielin mukaan muun muassa hallituksen jäseniksi, jotta saadaan tuoreita näkökulmia sekä tietotaitoa siirrettyä seuraaville polville.

Tavoitteenamme on avoin, vastuullinen ja elinvoimainen sotilaskotiyhdistys, joka toimii tehokkaasti ja palvelee jäseniään entistä paremmin. Toimiva hallinto takaa palvelumme myös varusmiehille ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittaville naisille, hymyllä ja sydämellä. ■

Kokkolan sotilaskotiyhdistyksen hallituksen jäsenet Anna-Kaisa Pietilä, Jenni Ström ja Ronja Kero

Parra-padat Sotilaskotijärjestön Tuen lahjoituksena

Sotilaskotijärjestön Tuki sr. perustettiin vuonna 1944, joten säätiö täytti viime vuonna kunnioittavat 80 vuotta.

”Emme juhlistaneet merkkipaalua sen kummemmin, mutta halusimme juhlavuoden kunniaksi muistaa säätiömme perustajaa Sotilaskotiliittoa lahjoituksella”, kertoo Sotilaskotijärjestön Tuen hallituksen puheenjohtaja **Eva Lindblad**.

”Lähdimme heti vuonna 2024 hallituksen voimin miettimään lahjoitukselle sopivaa kohdetta ja päädyimme yhteistuumiin siihen, että halusimme kohdistaa sen poikkeusolotoimintaan. Sotilaskotiliiton poikkeusoloasiakokonaisuudelta saadun esityksen mukaisesti päätettiin hankkia kymmenen Parra-pataa, ja niin prosessi lähti toden teolla liikkeelle tämän vuoden puolella.”

Uusia Parra-patoja sotilaskotiyhdistysten käyttöön

Parra-padat tilattiin Teuvan Keitintehdas oy:ltä, ja ne ovat parhaillaan tuotannossa. Kaasukäyttöiset padat (3 kpl) toimitetaan kenttäleipomoiden yhteiseen Säkylään, Rovaniemelle ja Tikkakoskelle. Parra-patojen lisäksi lahjoituksena hankittiin yksi korjaamotellettatyypinen sääsuoja.

Puulämmitteisiä patoja on tilattu seitsemän, ja ne ovat menossa säilytykseen seuraaville paikkakunnille: Oulu, Utti, Lahti, Upinniemi, Kajaani, Riihimäki ja Valkeala. Parra-patoja ja telttaa voivat käyttää kaikki halukkaat, ja niiden varauksesta tullaan laatimaan omat ohjeet.

Kun padat on toimitettu vastaanottaville yhdistyksille, pääsemme tulevassa Sotilaskoti-lehdessä lukemaan yhdistysten kokemuksia niiden käytöstä. ■

Susan Haanpää

Susan Haanpää

Sotilaskotijärjestön Tuen hallituksen puheenjohtaja Eva Lindblad.

Teuvan Keitintehdas

Aurinkoinen Turku ja tapahtuma-alue Varvintorilla odottivat paikan päälle saapuvia sotilaskotipäivien osallistujia.

Kuvagalleria Turun sotilaskotipäiviltä

Teksti: Susan Haanpää

Kuvat: Anne-May Asplund, Merja Autio, Susan Haanpää, Eevi Jacksen ja Tuuli Kuutti.

Elokuun lopulla yli neljäsataa sotilaskotisarta eri puolilta maata kokoontui Turkuun valtakunnallisille sotilaskotipäiville. Päätapahtuma järjestettiin kauniin Aurajoen rannalla Varvintorilla. Sunnuntaina päästiin myös vaihtoehtoisille retkille muun muassa Turun linnaan, Aboa Vetus & Ars Novaan, Kakolan pahamaineiseen vankilaan ja Turun perinteikkääseen käsityöläismuseoon. Tarjolla oli myös bussikierros entisiin ja nykyiseen Turun sotilaskotiyhdistyksen sotilaskoteihin.

Palataan oheisten kuvamuistojen välityksellä vielä kerran upeasti järjestettyjen sotilaskotipäivien tunnelmiin!

Kaikki saivat tullessaan kierrätysmateriaalista tehdyt tervetulokassit, joista löytyi muun muassa Turun kartta sekä upea käsin tehty nimikyltti!

Lauantaina sää suosi, ja tapahtuma-alueen runsasta ohjelmaa seurattiin auringonpaisteessa.

Päivän aikana saimme nauttia niin puheista, puhallinmusiikista kuin kuorolaulustakin!

Nälkäisenä ei päiviä tarvinnut viettää. Tarjolla oli kumpanakin päivänä herkullinen lounas ja ne munkkikahvitkin.

Iltajuhlat hotelli Marina Palacessa alkoivat juhlallisesti lipun saapuessa sisään.

Pöydistä kuului iloista puheensorinaa, ja nauru raikui.

Laivaston soittokunta viihdytti osallistujia upealla musiikilla.

Sunnuntai alkoi perinteisellä aamuhartaudella tunnelmallisessa Mikaelinkirkossa. Hartauden jälkeen ohjelma jatkui retkillä. Ennakoilmoittautumisten perusteella jakaannuttiin ryhmiin, jotka suuntasivat Turun linnaan, Aboa Vetus & Ars Novaan, Kakolan vankilaan ja käsityöläismuseoon.

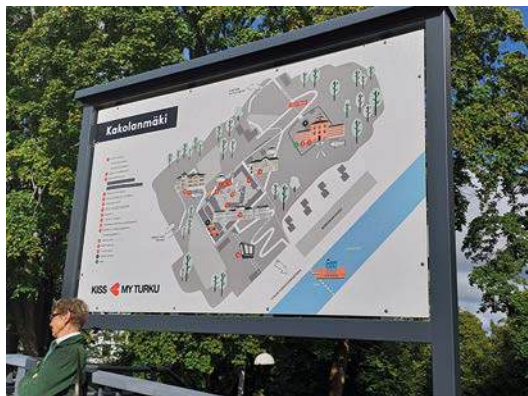

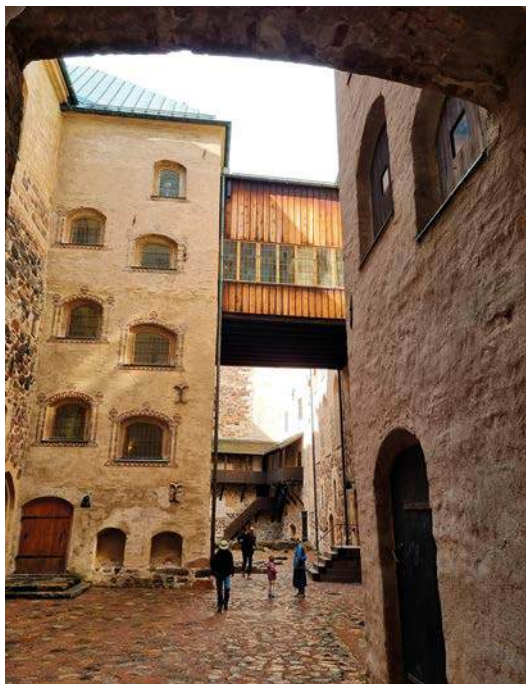
Tunnelmia Luostarinmäen käsityöläismuseosta.

Heikkilän sotilaskoti Kolmensortin kasarmeja -retkellä.

Murhamiesten korkeakoulu – Kakola.

Turun linna.

Sunnuntaina tummat pilvet kerääntyivät uhkaa-vasti. Onneksi useimmat olivat varautuneet hyvin, eikä rankka sadekuuro haitannut. Kuin tilauksesta aurinko kuitenkin näyttäytyi taas sopivasti tilai-suuden loppumetreillä!

Turun pormestari Piia Elon puhe sotilaskotipäivien iltajuhlassa

Hyvät sotilaskotisisaret, arvoisat kutsuvieraat, hyvät ystävät!

Lämpimästi tervetuloa Turkuun – kaupunkiin, joka vuonna 2029 juhlii 800-vuotista historiaansa. Ja kaupunkiin, joka luottaa tulevaisuuteensa, sillä kaupunkimme pitkä historia on opettanut meille, että hankalia ja tuulisia aikoja seuraa aina uusia hyviä aikoja, kunhan yhdessä rakennamme tulevaisuutta, jossa toivon on hyvä elää. Ja sitä me haluamme rakentaa yhteisönä.

On suuri kunnia saada olla tänään täällä teidän kanssanne juhlistamassa Sotilaskotiliittoa ja ennen kaikkea teitä satoja ihmisiä, jotka ette ainoastaan puhu välittämisestä ja turvallisuudesta, vaan teette siitä arvokkaalla vapaaehtoistyöllänne totta päivästä toiseen.

Olen myös ylpeä siitä pitkästä perinteestä, joka sotilaskotityöllä Turussa on. Turun sotilaskotiyhdistys perustettiin ensimmäisten sotilaskotiyhdistysten joukossa vuonna 1918, jolloin sotilaskotiaate tuli Suomeen, ja työ täällä on jatkunut katkeamatta siitä saakka.

Kaupunkina olemme saaneet tehdä paikallisen sotilaskotiyhdistyksen kanssa myös monimuotoista yhteistyötä, josta muutamana kohokohtana voi mainita esimerkiksi kansallisen veteraanipäivän juhllallisuksien järjestelyt sekä tämän vuoden Taitaja 2025 -kilpailut.

Hyvät kuulijat! Me elämme epävarmoja monitahoisten kriisien sävyttämiä aikoja. Ja ehkä sen takia sana ”kokonaisturvallisuus” on noussut arkikäyttöömme. Sanana se saattaa kuulostaa viralliselta, jopa etäiseltä. Mutta todellisuudessa ajatus kokonaisturvallisuuden takana on jotain hyvin konkreettista: se on meidän jokaisen turvallista arkea, meidän yhteistä varmuuttamme ja meidän yhteistä selkänojaamme yhteiskuntana. Se on sitä, että lapsi saa kasvaa turvassa. Se on sitä, että vanhus tietää saavansa apua. Ja uskoa siihen, että kanssakulkija auttaa, jos oma askel joskus horjuu.

Kun ajattelemme sitä, kuka yhteiskunnassamme ylläpitää turvallisuutta, ajattelemme usein viranomaisia: armeijaa, poliisia tai vaikkapa pelastustoimea. Mutta totuus on, että ilman välittävien vapaaehtoisten voimaa ja ilman sydämellä tehtyä arkista maanpuolustustyötä meidän turvallisuutemme olisi vajaata.

Sanoisinkin, että suomalaisen kokonaisturvallisuuden ytimessä on luottamus. Yhteinen kokemus siitä, että me voimme luottaa toinen toisiimme, instituutioihimme, ja ennen kaikkea, että me

voimme luottavaisina katsoa yhdessä tulevaan.

Hyvät kuulijat, tässä luottamuksen perustan rakennustyössä sotilaskotityöllä on oma tärkeä paikkansa. Te olette sillanrakentajia – eri sukupolvien, eri elämäntilanteiden ja yhteiskunnan eri todellisuuksien välillä. Sotkun jonossa jokainen on arvokas sellaisena kuin on.

Teidän toimintanne rakentaa luottamusta, yhteenkuuluvuutta ja ylläpitää henkistä voimaa – sitä, mikä tekee Suomesta kriisinkestävän myös haastavina ja epävarmoina aikoina. Kun varusmies saa sotkun eväitä pitkän päivän jälkeen tai kupillisen kahvia kesken harjoituksen, kyse ei ole vain palvelusta. Kyse on kohtaamisesta. Teidän läsnäolonne kertoo: *Et ole yksin. Me olemme tässä. Me kuljemme rinnalla.*

Hyvät sotilaskotisisaret ja -veljet, ajattelen, että teidän vahvuutenne on kolmessa sanassa: Läsnäolo. Luottamus. Lujuus.

Läsnäolo merkityksellisten arkisten kohtaamisten kautta.

Luottamus siihen, että teihin voi turvautua.

Lujuus siinä, että teidän työnne jatkuu sukupolvelta toiselle – arjessa ja poikkeusoloissa.

Haluankin lämpimästi kiittää teitä. Kiittää siitä, että jaksatte, että välitätte ja että teette työtä, joka on valtavan merkityksellistä.

Turvallinen Suomi ei synny itsestään. Se syntyy teoista – kodeissa, varuskunnissa, kylissä ja kaupungeissa. Se syntyy ihmisistä, jotka katsovat toisiaan silmiin ja sanovat: tämä on meidän maamme, ja me yhdessä rakennamme sen huomista paremman.

Sillä turvallisuus on lopulta tunne. Ja se tunne syntyy teoista – pienistä teoista, jotka toistuvat päivästä toiseen. Teidän työnne on juuri sitä: osoitus pienten tekojen suuresta voimasta.

Lämmin kiitos, että olette mukana rakentamassa Suomea, joka ei ainoastaan puolusta itseään, vaan joka myös pitää huolta ihmisistään. Koska lopulta mikään ei voi ikinä korvata sitä, mitä ihminen on toiselle ihmiselle. Mitä me olemme toinen toisillemme.

Näillä sanoin toivotan teille antoisia ja merkityksellisiä sotilaskotipäiviä täällä Turussa.

Kiitos. ■

Vapaaehtoisten johtaminen on luottamustehtävä

Kesällä 2025 valmistui opinnäytetyöni vapaaehtoisten johtamisesta Kajaanin sotilaskotiyhdistyksessä. Tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena oli saada tietoa siitä, millaisena vapaaehtoisten johtaminen nähdään tällä hetkellä ja millaista olisi hyvä vapaaehtoisten johtaminen.

Tutkimuksessa kerättiin tietoa siitä, miten vapaaehtoiset jaostojen päälliköt, puheenjohtaja ja sotilaskodin johtava toimihenkilö kokevat yhdistyksen jäsenten johtamisen. Tavoitteena oli saada tietoa siitä, millainen johtamisen nykytilanne on ja miten johtamista voisi kehittää.

Tutkimukseen osallistui Kajaanin sotilaskotiyhdistyksen jäsenten lisäksi myös muutamia jäseniä Vekaranjärven sotilaskodista, ja benchmarking-menetelmää mukaillen heidän vastauksensa tukivat toisiaan ja vahvistivat tutkimuksesta saatuja tuloksia.

Tutkimus nosti esille yhdistyksessä johtamiseen liittyviä asioita motivaation, osallistumisen, sitoutumisen ja palautteen kautta. Tutkimuksen aineisto kerättiin teemahaastatteluiden avulla, joissa selvitettiin kokemuksia omasta tehtävästä ja sen

Anna Jaakola

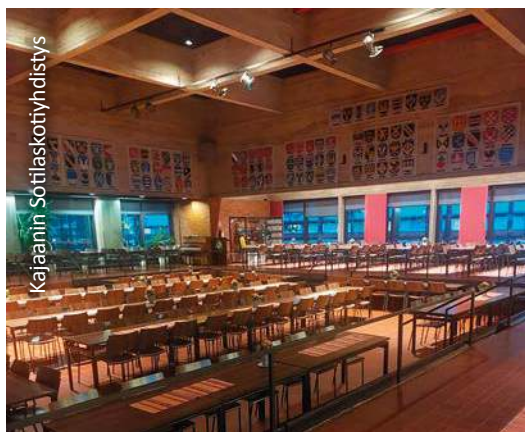
hoitamisesta, perehdyttämisestä, jäsenten mukaan saamisesta ja vapaaehtoisten johtamisesta.

Tutkimuksen tuloksista

Tutkimuksen tuloksien mukaan haastateltavat kokivat oman tehtävänsä luottamustehtävänä, mikä lisää motivaatiota tehtävän hoitamiseen. Haastavia tilanteita aiheutui monille henkilöstöasioissa, mutta yhteisöllisyys, monipuolisuus ja erilaiset mahdollisuudet kuitenkin motivoivat. Johtaminen yleisesti koettiin haastavana, mutta mielenkiintoisena.

Toiminnan moniulotteisuus ja erilaiset mahdollisuudet olla mukana toiminnassa lisäävät jäsenten motivaatiota. Toiminnan jatkuvuus kuitenkin tarvitsee riittävästi motivoituneita ja sitoutuneita jäseniä, joilla on riittävästi tietoa ja taitoa asioiden hoitamiseen. Haastatteluiden vastauksista nousi esille, että vastuutehtävät kasaantuvat usein liikaa yhdelle henkilölle, kun yhden isomman vastuun ottaa hoitaakseen. Toiminnan jatkuvuuden kannalta tehtävien jakaantuminen useammalle olisi tärkeää, jotta vastuunkantajia löytyisi myös tulevaisuudessa.

Perehdyttäminen jokaiseen tehtävään on tärkeää. Tehtäväkuvien kirjoittaminen ylös olisi hyvä, jotta jokaiselle olisi selkeämpää, mitä asioita

ja vastuita kyseiseen tehtävään kuuluu. Näiden vastuiden listamisesta olisi hyötyä myös tulevaisuudessa uusille vastuunkantajille, jotta heidän perehdyttämisenä olisi selkeämpää ja johdonmukaisempaa.

Johtamisesta

Johtamistehtävissä olevien vapaaehtoisten odotetaan omaksuvan ryhmänjohtajan rooleja tehtävissään ja viestivän muun muassa vapaaehtoistyön vaikutuksista toisille vapaaehtoisille. Yksi tärkeimmistä kehittämisaiheista, joka tutkimuksessa nousi esille, oli ryhmänjohtamistaitojen kouluttaminen vapaaehtoisille. Toisten ohjaamiseen ja johtamiseen perehdyttäminen sitouttaisi ja motivoisi vapaaehtoisia enemmän vastuutehtäviin.

Vastuutehtävissä olevien vapaaehtoisten rooleja ja vastuita voisi tuoda esille enemmänkin. Jokaisella jaostolla on omat tavoitteensa ja jaoston päälliköllä tietyt vastuut kyseisessä tehtävässä. Myös yhdistyksessä muiden roolien esille tuominen saattaa auttaa selkeyttämään toiminnan tavoitteita ja vastuita kaikille vapaaehtoisille. Näin myös vastuutehtävissä olevien vapaaehtoisten auktoriteettia saataisiin vahvistettua. Toiminnan sujuvuuden kannalta olisi tärkeää, että vastuutehtävissä olevat johtaisivat ja viestittäisivät tavoitteiden ja vastuiden mukaisesti sovituille ryhmille ja sovitulla tavalla.

Aina tarkkaan määritellyt roolit eivät kuitenkaan ole toimivin vaihtoehto, sillä sitoutumista voisi lisätä myös se, että vapaaehtoinen voi tehtävässään olla luova sovittujen raamien sisällä. Vapaaehtoistyössäkin yksilön oma potentiaali ja

vahvuudet olisi hyvä saada esille, jotta molempuolinen hyöty, sitoutuminen ja motivaatio löytyisivät.

Myös yksilön omat vahvuudet ohjaavat johtamista ja antavat mahdollisuuden tehdä toiminnasta omannäköistä näiden sovittujen raamien sisällä. Valmentajan johtamiskäsityksen mukaan yhdistyksen perustehtävää korostamalla tavoitteet ja tekijöiden yksilölliset tarpeet saadaan yhdistettyä. Vapaaehtoisten sitoutumista ja motivaatiota voisi mahdollisesti lisätä tuomalla enemmän esille toiminnan moniulotteisuutta ja monenlaisia mahdollisuuksia olla mukana toiminnassa. ■

*Anna Jaakola
Apulaiskodinhoitaja
Kajaanin Sotilaskotiyhdistys ry*

*Lähde: Anna Jaakolan opinnäytetyö
"Vapaaehtoisten johtaminen"
(<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2025100825743>).*

Kommentti

Yhdistyksemme sai arvokasta aineistoa toiminnan kehittämiseen tästä opinnäytteestä. Työ on esitelty jaostopäälliköille ja heidän varahenkilöilleen ihan tuoreeltaan. Kehittämisillassa pohdimme opinnäytteen perusteella ensimmäisiä käytännön toimia. Päälliköt eivät nähneet varsinaisia toimenkuvia tarpeellisina, mutta sovimme, että täsmennämme ja päivitämme yhdistysoppaaseen jaostojen toimintaa ja tehtäviä. Näiden perusteella päälliköt ja varapäälliköt saavat toimia ja antaa myös omaa henkilökohtaista näkemystä toimintaan jäseniä kuunnellen.

Yhdistyksen kannalta on erittäin arvokasta saada myös opinnäytteiden kautta henkilökunnalta ja jäseniltä tukea toiminnan kehittämiseen. Tällä kertaa, kiitos Anna.

Hallituksen puolesta Heli Itkonen

Rajasisarret Marja-Leena Moilanen (vas.), Ritva Leppänen ja Terttu Ohtonen hoitamassa piispa Jari Jolkosen piispantarkastuksen juhlamessun kahvitusta. Tilaisuuteen osallistui myös Kainuun rajavartioston komentaja, eversti Marko Saareks.

Koditon osasto on tärkeä sotilaskotitoiminnan tukija

Rajasotilaskotiyhdistyksen Kuhmon paikallisosasto on perustettu vuonna 1947. Pian 80 vuotta täyttävässä osastossa on 18 sisarta. Heistä yksi on kunniajäsen ja yksi kannattajajäsen. Osaston pienuudesta huolimatta toiminta on vireää.

”Olemme koditon osasto, mutta tuemme Rajasotilaskotiyhdistyksen kautta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan Onttolan, Ivalon ja Imatran rajasotilaskoteja”, puheenjohtaja **Jaana Mattila** kertoo.

Tukeminen edellyttää aktiivista varainhankintaa. Kuhmolaiset sisaret hankkivat varoja esimerkiksi hoitamalla kahvituksia ja järjestämällä arpajaisia. Viime syyskuussa rajasisarilla oli hieno tilaisuus hoitaa Kuopion hiippakunnan piispa **Jari**

Kuhmon rajasisarret kokoontuivat yhteiskuvaan piispantarkastuksen juhlamessun kahvituksen jälkeen. Kirkkoherra Riikka Pääkkönen on Kuhmon paikallisosaston varapuheenjohtaja.

Signal-viestisovelluksen käyttöönotto sujui mutkattomasti yhteistyönä. Rajasisaret Ritva Leppänen (vas.), Anne Komulainen, Inkeri Haikonen, Pirkko Pulkkinen, Tuula Halonen ja Eila Kukkaslahti tutustuvat palveluun.

Jolkosen Kuhmon ev.lut. seurakunnassa tekemän piispantarkastuksen juhlamessun jälkeinen kahvitus kirkossa.

”Noin kolmensadan henkilön kirkkoväen kahvitukseen osallistui yhdeksän sisarta eli puolet jäsenistä”, Jaana Mattila kiittää.

Kuhmon osaston toiminnan kohokohta ja tärkein varainhankinnan muoto on jo useamman vuoden ajan ollut Metsänhenki-sotilaskotiauton vierailu kaupungin torilla. Kuhmon pop up -sotilaskotitapahtuma ajoittuu lähelle sotilaskotitoiminnan perinnepäivää 7. toukokuuta.

Munkkikahvien myynnistä sotilaskotiautosta on muodostunut hyvin yhteisöllinen tapahtuma Kuhmossa. Ihmisiä käy paljon, ja he viiptyvät torilla pitkään.

”Hyvin usein sisaret saavat kuunnella miesten muisteluja ja tarinoita siitä, mitä sotilaskotiauton tulo merkitsi kesken maastoharjoitusten.”

Sisaret mukana arvokkaassa juhlassa

Osaston kuluvaan vuoteen sisältyi harvinainen juhlahetki. Maaliskuussa rajasisaret osallistuivat yhdessä Kainuun rajavartioston killan Kuhmon osaston veljien kanssa Kuhmo-talossa järjestet-

Jaana Mattila onnitteli sotakamreerin arvon saanutta Matti Halosta.

Rajasisar Inkeri Haikonen kertoi piispa Jari Jolkkoselle ja komentaja Marko Saareksille omasta yli 70-vuotisesta työstään rajasotilaskotiyhdistyksessä.

tyyn kahvitilaisuuteen, jossa juhlistettiin tasavallan presidentin myöntämää sotakamreerin arvoa yliluutnantti evp. **Matti Haloselle**. Hän on ensimmäinen kainuulainen sotakamreerin arvon saanut henkilö.

Puheenjohtaja Jaana Mattila luovutti osaston lahjana kiltaveli Matille vihreäoranssit erikoisjäskärin villasukat ja kukat. Sisarten ryhmä onnitteli Mattia myös esittämällä Sotilaspoika-laulun.

Osasto Martinnan muistaminen tärkeä perinne

Kaukopartio-osasto Martinnan muistopäivänä 22. kesäkuuta ohjelmassa oli perinteiseen tapaan kukkalaitteen laskeminen Jämsässä olevalle muistomerkille. Rajasisaret istuttivat ennen käyntiä muistokivien viereen kesäkukat ja hoitivat niitä huolellisesti pitkin kesää.

”Iloksemme käyntiin osallistui myös **Pentti Melentjef**, jonka isä Heikki toimi kaukopartio-osaston radistina”, Jaana Mattila kertoo.

Signal sisarillan aiheena

Kuhmon osasto on lopettanut Sotilaskotiliiton ohjeen mukaisesti Whatsapp-viestisovelluksen käytön ja siirtynyt Signaliin. Luopuminen vuosien mittaan tutuksi tulleesta ja ahkerassa käytössä olleesta sovelluksesta sujui vaivatta.

”Halusimme madaltaa uuden sovelluksen käyttöönoton kynnystä niin, että otimme sen lokakuun sisarillan aiheeksi”, Jaana Mattila taustoittaa.

Siirtyminen eteni illan aikana hyvin, sillä paikalla oli suurin osa osaston jäsenistä. Kaikkien läsnäolleiden sisarten puhelimille asennettiin uusi sovellus ja muodostettiin samalla myös osastolle ryhmä. Yhdessä tekeminen ja toisten auttaminen synnytti iloista puheensorinaa ja naurua! ■

*Tuulikki Huusko
Rajasotilaskotiyhdistys ry
Kuhmon paikallisosasto*

Mikkeliin uusi LSK-auto

Mikkelin sotilaskotiyhdistys osti kesäkuun alussa LSK-auton. Auton osto ei ollut hetken päätös, vaan kartoitimme tarkasti tarpeitamme ja mietimme, millaiseen käyttöön auto tulee. Kartoituksella pystyttiin rajaamaan eri vaihtoehdot.

Yhtenä tärkeänä perusteluna auton hankinnalle oli, että yhdistyksen jäsenten ei tarvitse käyttää omia henkilökohtaisia autojaan kahvien ja munkkien kuljettamiseen. Kokemuksia on siitakin, kun kahvi on lainehtinut henkilöautossa. Myöskään hygieniavaatimusten kannalta oman auton käyttö ei ole suositeltavaa, koska yksityisomistuksessa olevissa autoissa kuljetetaan muutakin kuin ruokatarvikkeita, toisinaan jopa eläimiä.

Auton osto vaati kolme kokousta: syys- ja kevätkokouksen sekä yhden yhdistyksen ylimääräisen kokouksen. Auton hankkimista varten perustettiin ”autotyöryhmä”, jonka jäsenillä oli osaamista auton hankinnasta, rahoituksesta ja vakuutuksista. Työryhmä pohti mm. uuden ja vanhan auton välillä. Uuden auton etuna on takuu

ja varmuus kunnosta, mutta hinta on korkeampi ja arvonalenema nopeampi. Käytetty auto taas tarjoaa usein paremman hinta-laatusuhteen, jos tarkistaa auton kunnan huolellisesti. Valintaa helpotti se, että Puolustusvoimilta saadaan tukea mm. huolloissa.

Kun jäsenistöltä saatiin lupa ostaa auto, alkoi sen etsiminen. Autotarjonta oli runsasta, mutta ohjenuorana oli, että auton merkin tulee olla joko Mercedes Benz tai Volkswagen. Värikin vaikutti ostokuvioihin. Ennen ostopäätöstä tehtiin koeajoja, jotta saatiin ymmärrys auton todellisesta kunnosta ja ajomukavuudesta.

Auton ostoon tarvittavat rahat olivat osittain tilillä, ja onneksi tiedossa oli myös isoja myyntitapahtumia, kuten Jukolan viesti ja lentonäytös. Ajatus oli, että saamme tarvittavat rahat kasaan ilman lainaa, kun päätimme ostaa käytetyn pakettiauton.

Kun saimme ostettua LSK-auton, järjestettiin auton nimestä jäsenistölle kysely. Ehdotusten perusteella hallitus päätti auton nimeksi Huldin. Nimen taustalla on rouva **Hulda Pulkkinen**, joka oli Mikkelin sotilaskodin ensimmäinen emäntä vuosina 1918–1919. Nimen varmistuttua teippauksella auton kyljet, jotta kaikki näkevät, että tuossa menee Mikkelin sotilaskotiyhdistyksen Hulda.

LSK-auton ostaminen oli prosessi, jossa tehtiin huolellinen etukäteissuunnittelu. Kun tiesimme tarpeemme, asetimme realistisen budjetin ja tarkistimme auton kunnan, välttyimme ikäviltä yllätyksiltä. Auto tarvitsi vain muutaman hyllyn ja paikat kiinnitysliinoille. Nyt nautimme huolettomasta ajamisesta ja mukavista myyntikeikoista. Uskomme Huldalla olevan positiivista vaikutusta näkyvyyden saamiseksi, ja sitä kautta mahdollisesti saamme myös uusia jäseniä yhdistykseen. Olemmehan Päämajakaupunki, ja Huldin myötä Mikkelin sotilaskotiyhdistys näkyy myös katukuvassa. ■

Kiitos Sotilaskotiliitolle avustuksesta, jota saimme LSK-auton ostoon.

*Ansa Iivanainen
Mikkelin Sotilaskotiyhdistys ry*

Elina Jouppila ja Hulda.

Viimeinen Kotkan rannikkopataljoonan talvisotaharjoitus helmikuussa vuonna 2013.

Sotilaskodin sydän Kymminlinnassa – palvelua rannikolla jo 75 vuotta

Rannikkosotilaskotiyhdistyksen Kymminlinnan paikallisosasto perustettiin vuonna 1950, kun Haminan Rannikkolinnakkeiston esikunta ja esikuntakomppania siirrettiin Kymminlinnaan 1949–1950. Uusi sotilaskoti avattiin Kymminlinnan vasta korjatussa kasarmirakennuksessa. Se oli ensimmäinen valtion rakentama sotilaskoti, jonka kalusteet kustansi Rannikkosotilaiden huoltoyhdistys (nykyisin Rannikkosotilaskotiyhdistys ry). Kymminlinnan paikallisosaston toiminta-alueisiin kuuluivat Kymminlinnan lisäksi Rankki ja Kirkonmaa.

Kirkonmaan viimeinen talvisotaharjoitus

Kuville mielessäsi täydellinen hiljaisuus ja pimeys talvisessa metsässä kevyen pakkaslumen leijuessa hitaasti maahan. Alkaa kuulua marssivien saappaiden hiljaista rahinaa lumesa. Helmikuussa 2013 Kirkonmaan linnakkeen

viimeiset varusmiehet ovat menossa iltahartauteen kohta sytytettävän nuotion ympärille. Kolme sotilaskotisisarta **Helena Härkönen**, **Eeva Grönholm** ja **Raija Orasvuo** hiipivät perässä ja yrittävät seurata heikosti hahmottuvaa viimeistä lumipukuista varusmiestä.

Hartaushetki on lyhyt, mutta mieleenpainuva – suorastaan juhlallinen. Sisarten mielessä risteilevät monenlaiset ajatukset kaiken unenomaisen kauneuden keskellä nuotiotulen loimutessa korkealle.

Käynnissä oli viimeinen talvisotaharjoitus, joka poikkeuksellisesti järjestettiin Kirkonmaassa ennen varuskunnan lakkauttamista vuoden päättyessä. Paikalle oli tilattu sotilaskoti – pakettiauto, jonka takaosasta myynti tapahtui. Koska oltiin pilkkopimeässä metsässä, valoa saatiin viereen ajetun traktorin ajovaloista.

Varusmiehet jonottivat kärsivällisesti omaa ostovuoroaan ja tekivät suuria ostoksia. Mikään ei tuntunut riittävän. Myyntisortimentti alkoi uhkaavasti huveta laatikoista, ja täydennystä oli haettava sotkusta – kolme kertaa. Viimeisellä täydennyshakumatkalla sotkun hyllyt melkein tyhjenivät, myös pakastin, josta sulatettiin pikaisesti

munkkeja. Jälkeenpäin kuulumme syyn valtaisaan ostoinnostukseen: varusmiehet eivät olleet saaneet sotilaskodissa leivottuja munkkeja kertaakaan ennen tätä harjoitusta. Se selitti myös ihmetyksemme, kun varusmiehiä marssi tietä pitkin, kaikilla isot muovikassit – no, munkkikuljetukset tietenkin.

Illan seesteinen hiljaisuus ja rauhallisuus vaihtuivat hetkessä hektiseksi toiminnaksi ja kiirejuoksuksi. Sotilaskotityötä parhaimmillaan! Kaiken kaikkiaan hieno ja ikimuistoinen päätös Kirkonmaan leireille ■.

*Raija Orasvuo
Rannikkosotilaskotiyhdistys ry
Kyminlinnan paikallisosasto*

Toimintaa sotilaskodittomassa ympäristössä

Kun viimeiset varuskunnat lopettivat toimintansa alueellamme, alkoi paikallisosastossamme ns. uusi vaihe. Varuskuntien poistuminen ei kuitenkaan pysäyttänyt toimintaamme – päinvastoin. Olemme järjestäneet kahvituksia eri järjestöille ja yhteisöille sekä osallistuneet monenlaisiin tapahtumiin.

Olemme olleet mukana muun muassa messuilla ja useina vuosina Turvallinen Kaakko -tapahtumassa. Sinne olemme saaneet tuksemme yhdistyksemme sotilaskotiauton, Unelman, sekä sisaria Upinniemen paikallisosastosta. Tietysti Upinniemen sotilaskodin tuoreet munkit ovat kuuluneet vakiovarusteisiin. Kyminlinnan paikallisosaston sisarten näkökulmasta työskentely sotilaskotiautossa on ollut mieltämyksellistä ja yhteishenkeä vahvistavaa.

Viime vuoden merkittävimpiin hetkiin kuului osallistuminen Merivoimien vuosipäivään Kotkan Kantasatamassa yhdessä yhdistyksemme muiden jäsenten kanssa. Vaikka toiminta-alueellamme ei ole varuskuntia eikä sotilaskoteja, olemme vieneet sotilaskotitoimintaa eteenpäin. Kertyneitä varoja olemme lahjoittaneet Rannikkoprikaatin varusmiehille stipendeinä muistaen, että sotilaskotityö elää ja vaikuttaa – myös ilman varuskuntaa ja sotilaskotia. ■

Kyminlinnan paikallisosasto

Sotilaskotiauton tunnelmia Turvallinen Kaakko -tapahtumassa Kotkassa.

Kyminlinnan paikallisosaston sisaret olivat mukana Merivoimien vuosipäivän tapahtumassa Kotkassa vuonna 2024.

Merivoimien vuosipäivänä sotilaskotiauto houkutteli väkeä munkkikahveille.

Kirjasto uudistuu ja elää

Santahaminassa vietettiin syyskuun sisarillaa kirjaston merkeissä.

Suomen ensimmäinen lainakirjasto, Vaasan Lukukirjasto aloitti toimintansa Vaasassa jo 1794. Sen perustivat Vaasan hovioikeuden jäsenet, mutta myös kaupungin muut asukkaat saivat käyttää kirjastoa "vähäistä maksua vastaan". 1970-luku oli kirjakerhojen kulta-aikaa: parhaimmillaan kuukauden kirja kolahti postiluukusta 50 000 suomalaisen kotiin. Nyt moni kuuntelee äänikirjoja lenkkipolulla, työmatkalla tai kotiaskareita tehdessä. Perinteinen kirjasto on silti säilyttänyt asemansa lukijoiden piirissä: hyllyjen välissä voi kiirettömästi etsiä luettavaa, lukusalien rauhassa lukea sanoma- ja aikakauslehtiä tai pöntätä kokeisiin. Lapsille ja nuorille löytyy kirjastoista pelisaleja, ja tarjolla on apua läksyjen teossa mukavien tapahtumien lisäksi.

Saimme syyskuun sisariltan vieraaksemme kirjastonhoitaja **Minna Vepsän** Töölön kirjastosta. Keskustelimme hänen kanssaan Helmet-kirjastojen suosituimpien eli varatuimpien kirjojen TOP10-listasta, saimme tietoa, mitä muita

palveluita kirjastoista on saatavilla, miten kirjoja hankitaan kirjastoihin sekä mikä on e-kirjasto.

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastot käsittää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kirjastot. Helmet-kirjastoissa ja Pasilan kirjastossa sijaitsevassa Monikielisessä kirjastossa on kirjoja lapsille, nuorille ja aikuisille yli sadalla kielellä.

Varatuimmista kirjoista pidetään viikoittain päivitettävää listaa.

"Helsingin Sanomissa julkaistu arvostelu herättää lukijoiden kiinnostuksen, ja kirja pomp-paa listalle. Tietenkin myös Finlandia-palkitut kirjat ovat varauslistan kärjessä. Samoin kirjailijan aikaisempien teosten suosio vaikuttaa lainausintoon", kertoi Vepsä.

Listan elävyydestä kertoo, että Finlandia-voittajat ovat listoilla vielä keväällä, mutta sen jälkeen listalle ovat tulleet jo uudet teokset. Lastenkirjoja lainataan paljon suoraan hyllystä.

Helmet-kirjastojen varatuimpia kirjoja syyskuun puolivälissä olivat **Satu Rämön** lokakuussa ilmestynvä *Tinna* (yli 5 000 varausta), **Juha Itkosen** *Huomenna kerron kaiken* (yli 2 300 varausta) ja **Jenny Erpenbeckin** *Kairos* (yli 2 300

Merja Autio

Santahaminan syyskuisessa sisarillassa kuultiin ajankohtaista tietoa Helmet-kirjastoista.

Kirjastonhoitaja Minna Vepsä Töölön kirjastosta kertoi muun muassa, miten kirjoja hankitaan kirjastoihin sekä mikä on e-kirjasto.

varausta). Kymmenenneksi varatuin kirja, **Maria Petterssonin Anna Kontula: leipää ja ruusuja** oli kerännyt syyskuussa yli 1 300 varausta. Ajantasaisen listan varatuimmista teoksista pääsee katsomaan Helmet.finna.fi-sivujen etusivulta.

Vuonna 2024 Helsingin kaupunginkirjaston lainatuimmat aikuisten kirjat olivat:

1. Satu Rämö: Jakob
2. Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa: väärässä olemisen historia
3. Satu Rämö: Rósa & Björk
4. Iida Turpeinen: Elolliset
5. Satu Rämö: Hildur

Helsingin kaupunginkirjastossa on meneillään iso projekti, kun se siirtyy muissa Suomen kirjastoissa käytettävään luokitusjärjestelmään. Helsinki on tähän asti käyttänyt omaa 1940-luvulla kehittämänsä järjestelmää. Uudistus sujuvoittaa Helmet-kirjastojen ja muiden kuntien kirjastojen välistä yhteistyötä.

”Noin 600 000–700 000 kirjan selkämkykseen vaihdetaan uudet, valtakunnallista luokitusta vastaavat tarrat. Työhön on avuksi palkattu opiskelijoita. Muutostyön aikana asiakkaiden voi olla hetkellisesti hankalampaa löytää aineistoja. Kevääseen 2026 mennessä suurin osa työstä on valmis. Kirjastojen henkilökunta auttaa mielellään

lainaajia pulmatilanteissa”, kertoi Minna Vepsä.

E-kirjoja, e-äänikirjoja ja e-aikakauslehtiä voi lainata valtakunnallisen palvelun kautta kuntien yhteisestä e-kirjastosta. E-kirjastoon on liittynyt tällä hetkellä 280 kuntaa, ja palvelun piirissä on 97 prosenttia Suomessa asuvista. E-kirjat ja -aikakauslehdet luetaan tabletilla tai puhelimella. Läppärillä ei pysty käyttämään e-kirjastoa selaimessa, mutta selainversio on työn alla. E- ja äänikirjalisenssejä on kirjastoissa rajallinen määrä, joten aineistoa voi joutua jonottamaan. Kirjastojen sivuilla on opastus, miten rekisteröidytään e-aineistojen käyttäjäksi. Aineistot ovat lainaajalle ilmaisia.

Kirjastoista voi lainata paljon muutakin kuin kirjoja: muun muassa läppärin kirjastokäyttöön, teatteri-, jääkiekko- tms. lippuja, silmälasit kirjastokäyttöön, urheiluvälineitä, roskapihitejä, soittimia, verenpainemittarin, kirkasvalolampun, iskuporakoneen, nokkakärkyt tai vesivaa’an. Valikoima on laaja, kannattaa kysyä, jos ei halua hankkia omaksi jotain laitetta.

Kirjastoissa on työpajoja, verstaita, pelitiloja ja mahdollisuus käyttää esim. ompelukoneita ja saumureita. Kirjastot tarjoavat myös digitukea laitteiden ja verkkopalveluiden käytössä. Lukupiirit, luennot, kirjailijavierailut, konsertit – kirjastosta on moneksi!

Sotilaskotien kirjastot tarjoavat varusmiehille kirjojen lisäksi rauhallisen lukunurkkauksen vaikkapa pääsykokeisiin lukemiseksi. Kirjojen lainaaminen on vähentynyt, valitettavasti, sillä kaunokirjallisuuden lukeminen auttaa opinnoissa hahmottamaan kokonaisuuksia ja monivalintatestien kysymysten vivahde-eroja. Vielä emme ole siirtyneet kokonaan digiaikaan, joten jokainen sotilaskodin kirjastosta lainattu teos on lukijalleen hyödyksi, ja jokainen kirjastossa vietetty sisartunti on tarpeellinen.

Suomessa oli vuoden 2024 lopussa 706 yleistä kirjastoa, 118 kirjastoautoa ja yhdeksän laitospirjastoa. Lisäksi maassamme toimii suuri määrä tieteellisiä kirjastoja sekä oppilaitos- ja erikoiskirjastoja. ■

Marja-Liisa Nikka

Helsinki–Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

Vihreä sisar toisessa polvessa

Olen aloittanut vihreänä sisarena Turun Heikkilän sotilaskotiyhdistyksessä noin kaksi vuotta sitten. Ajatus vapaaehtois-työstä oli itänyt mielessäni jo pitkään, mutta ollut osannut päättää, mihin kohdistaisin työpanokseni.

Äitini oli tuolloin ollut Turun sotilaskotiyhdistyksen toiminnassa mukana aktiivisesti jo useita vuosia, ja hän oli myös hallituksen jäsen. Olin siis seurannut vierestä, miten aktiivista toimintaa Heikkilän sotilaskodissa oli.

Kaikki lähti oikeastaan siitä, että halusin viettää aikaa äidin kanssa, ja yhteinen harrastus sopi siihen mainiosti. Samoin yhdistykseen kaivattiin uusia jäseniä, joilla olisi aikaa ja voimavaroja antaa oma työpanoksensa varusmiesten ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien naisten hyväksi. Omat lapseni olivat jo isoja, työssä tilanne oli seesteinen, ja aikaa uudelle harrastukselle löytyisi. Tärkeänä pidin myös isänmaallista näkökulmaa, jota sotilaskotiyhdistyksen toiminta edusti.

Yhdistyksen toimintaa ohjaavat perinteet, ja toiminta on hyvin ohjattua. Jäsenyyteni alkoi perehdytyskoulutuksella, joka oli kaksiosainen. Siinä alussa taisi mennä ohi eri rintamerkkien ripustukseen liittyvät ohjeet tai se, miten puukeutua missäkin tilanteessa. Onneksi kanssasi-saret olivat avuliaita, ja minut otettiin avosylin vastaan. Myös hygieniapassikoulutus järjestettiin, jotta voin olla mukana eri työtehtävissä.

Olen päivätyöni ohella ollut mukana isommissa tapahtumissa viikonloppuisin. Yhdistyksessä pääsee myös ottamaan halutessaan enemmän vastuuta tapahtumien järjestelyistä. Jokainen saa siis tehdä siten, miten itselle tuntuu sopivalta. Toiminta vaatii kuitenkin sitoutumista, vaikka vapaaehtoista onkin. Varatut vuorot ja otetut vastuut tulee hoitaa. Aina yhdistyksen vaatteissa ollessamme edustamme sotilaskotijärjestöä, omaa yhdistystämme sekä maamme Puolustusvoimia. Hymyllä ja sydä-

mellä, niin me toimimme.

Toistaiseksi isoin tapahtuma itselleni olivat 23.–24. elokuuta 2025 järjestetyt valtakunnalliset sotilaskotipäivät täällä Turussa. Tapahtuma oli onnistunut ja keräsi yhteen yli 450 vihreää sisarta ja veljeä ympäri Suomen. Tapahtumaa suunniteltiin täällä Heikkilässä jo kauan ennen h-hetkeä, ja suunnitteluun osallistui monta eri työryhmää. Pelkästään nimineulojen äärellä kokoonnuttiin useita kertoja. Nimineulat saivat paljon hyvää palautetta, mikä lämmitti. Samoin tervetulokassit ihastuttivat, ruokaa ja ripeää palvelua kiiteltiin, ja iltajuhlissa tanssilattia täyttyi Laivaston soittokunnan soittaessa upeaa tanssimusiikkia. Sunnuntaiaamun jumalanpalveluksessa herkistytettiin, kun yhdessä lauloimme sotilaskotijärjestön nimikkovirren ”Kosketa minua, Henki” (virsi 125).

Sotilaskotiyhdistyksen toiminnassa mukana oleminen on minulle kunnia-asia. Toiminta on hyvin yhteisöllistä, ja perinteet ovat mukana kaikessa, mitä teemme. Heikkilässä meillä on hyvä yhteishenki, ja jokaisella on tärkeä rooli yhdistyksen toiminnassa. Oli myös mahtavaa kokea yhteisöllisyyden valtakunnallinen voima sotilaskotipäivillä täällä Turussa.

Hyvää syksyä kaikille, ja toivottavasti pian taas kohdataan! ■

*Anne Jussi
Turun Sotilaskotiyhdistys ry*

Sotilaskotisisar Anne Jussi.

*Yötunnelmaa
Jukolan viestissä.*

Etsintäkuulutus, Vihreä Venla!

Joka kesä viikko ennen juhannusta juostaan Jukolan viesti yöttömän yön tunnelmissa. Viime kesänä viestitapahtuma järjestettiin Mikkelissä, Tikkanen maastossa 14.–15. kesäkuuta. Tässä maailman suurimmassa suunnistustapahtumassa rasteja oli etsimässä yli 18 000 suunnistajaa.

Kisakeskus Mikkelissä oli Suutarinen Yhtiöt -betonitehtaan alueella. Tehtaan hallitiloissa ja piha-alueella oli monenlaisia urheilukauppoja sekä ruoka- ja kahvipisteitä. Myös sotilaskoti!

Mikkelin sotilaskotiyhdistys teki valtavan työn valmisteluissa sekä sotilaskotitoiminnan pyörittämisessä viikonlopun yli. Sotilaskotisaria oli tullut talkootöihin monista eri yhdistyksistä. Oli taas kiva tavata entuudestaan tuttuja sekä tutustua uusiin sarsiin. Yhdessä tekeminen mahdollistaa verkostoitumista jäsenten välillä.

Sotilaskoti oli auki lauantaista sunnuntaihin läpi yön, ja asiakkaita riitti tasaiseen tahtiin. Suunnistajia tuli yön metsäosuusilta kohti saunateltaa, ja moni osti matkalla juotavaa. Osa asiakkaista tuli

yhä uudelleen sotilaskotiin. Joku sanoi: "Teillä on alueen parasta kahvia."

Sotilaskotityön lomassa ehdin itsekkin metsään rasteja etsimään. Suunnistus on erinomainen liikuntalaji. Fyysisen suorituksen lisäksi tarvitaan tiukkaa keskittymistä ja hyvää kartanlukutaitoa. Uskon, että sotilaskotisarisissa on paljon suunnistuksen harrastajia. Olisi kiva, jos seuraavaan Jukolan viestiin Kotkassa 13.–14. kesäkuuta 2026 meillä olisi oma Vihreät Venlat -joukkue!

Mikäli kiinnostuit lähtemään Kotka-Jukolaan Venlojen viestiin, ota yhteyttä, niin aletaan suunnitella joukkuetta. Suunnistetaan harrastusmiehellä, hymyllä ja sydämellä, tärkeintä on, että rastit löytyvät.

Otathan yhteyttä tämän vuoden aikana, jotta ehdimme ilmoittautua ennen 15.1.2026. Sen jälkeen osallistumismaksut taas nousevat. ■

*Kirsi Vinnikka
Kouvola-Utin Sotilaskotiyhdistys ry
k.vinnikka@gmail.com*

Riitta Jansson

Kurssilaiset kahvinkeitossa: Pirkko Mattila (vas.), Mervi Summanen, Pirkko Lahti ja Karoliina Oikarinen.

Uuden oppimista ja elämänmittaisia muistoja Nasta Vinkasta

Kurssinjohtaja Sari Jurmu otti kurssilaisten ilmoittautumisia vastaan. Tervetuliaistoivotuksella ja -tiedotuksella luodaan vahva luottamus kurssin alussa.

Nasta Vinka 2025 -harjoitus järjestettiin toukokuun alussa Tikkakoskella. Yhtenä kymmenestä kurssista oli Sotilaskoti tutuksi -kurssi. 21 kurssilaisesta 80 prosenttia oli Nasta-harjoituksessa ensimmäistä kertaa, ja kaikille osallistujille kyseinen kurssi oli ensimmäinen. Yksi kurssilainen oli toiminut ennen tätä kurssia oman alueen sotilaskotiyhdistyksessä.

Kurssin tavoitteena oli tuoda tutuksi sotilaskotitoimintaa poikkeusoloissa ja harrastuksena. Poikkeusoloihin valmistautumista harjoiteltiin, ja tilanteet sovellettiin vastaamaan hyvin alkupe-
räisestä suunnitelmasta toteutukseen, vallitsevat olosuhteet huomioiden.

Kurssilaiset olivat iältään 24–70 vuotta – sotilaskotiharrastus tarjoaa monenlaista tekemistä eri-ikäisille. Nuorten näkyvyyden kurssilla toivottiin innostavan myös nuoria äitejä ja opiskelijoita ruuhkavuosien aikana antoisaa harrastukseen.

Satu Mustalahti koulutti kurssilaisille hygieniapassin teoria-asioita.

"Hyvää kurssissa oli sotilaskodin merkityksen kirkastuminen. Kurssinvetäjät olivat mahtavia ja innostavia johtajia. Munkin merkitys ja sen tuoma ilo maastossa olijoille tuli näkyväksi!"

Kurssipalaute

Kurssin valmistelut alkoivat puolisen vuotta aikaisemmin osana koko harjoitusta. Tällöin ideoimme kurssin sisällön – kenttäleipomon ja kahvilatoiminnan, jossa tarjoamme kahvila- ja maastopalveluita harjoituksen muille kurssilaisille. Huolimatta hyvästä valmistautumisesta haasteita tuli matkan varrelle, eikä sääkään suosinut meitä. Haasteista selvitettiin hyvällä yhteistyöllä, kurssilaiset hitsautuivat niin nopeasti yhteen kuin olisivat tunteneet toisensa aikaisemmin. Yhdessä tekeminen saman aatteen mukaan on yhdistävää, ja siksi on helppo toimia, totesivat kurssilaiset hymyssä suin.

Kurssiin sisältyi hygieniapassin suorittaminen, johon tuen ja opetuksen antoi liiton toiminnanjohtaja **Satu Mustalahti**. Kurssilaiset opiskelivat asian sisällön etukäteen verkkokoulutuksena. Ne kurssilaiset, joilla hygieniapassi oli jo olemassa, saivat hyvää ja tarpeellista kertausta virusten ja bakteerien olemassaolosta ja niiden esiintyvyydestä. Puolet kurssista suoritti hygieniapassitestin, joka on hyvä motivaatio sotilaskotiharrastuksen aloittamiseen.

Kenttäleipomon toiminnasta ja varustamisesta

Kouluttaja Oona Seppälä opasti munkin rinkulan tekoa, munkin pyöritys on käsityötä. Oona on toiminut vapaaehtoisena sisarena ja työntekijänä Luonetjärven sotilaskodilla. Hän on sydämeltään sotilaskotisisar, pyyteetön, ahkera, luotettava nuori nainen, kouluttajana rauhallinen ja kannustava, iloinen ilme aina kasvoilla. Oona on kasvanut sotilaskotitoimintaan äidin varuskuntatyön kautta ja on ammatiltaan kokki.

Munkin paistamista riittävässä lämpötilassa.

Sokerointia ja pakkaamista munkkipusseihin. Paula Allbäck (vas.), Tarja Seuri ja Katariina Takala.

vastasi Luonetjärven sotilaskotisisar, joka tunsikin Tikkakosken varastot ja kenttäleipomomateriaalin. Materiaalia kerättiin ja huoltoa tehtiin vielä siinä vaiheessa, kun kurssilaisia vastaanotettiin varuskuntaan. Tästäkin selvittiin hyvällä ”läpsyllä”, kun kurssinjohtajat vaihtoivat paikkaa ja tehtävää, jota tuki vääpeli **Jarkon** tieto ja taitoapu.

”Hyvää oli, kun pääsi tutustumaan varuskunnan elämään ja sääntöihin.”

Kurssipalaute

Kenttäleipomomateriaalia käytettiin läpi edellisenä iltana. Leipomossa kurssilaiset suorittivat kuuden pisteen rastiradan taikinalleipomosta paistamiseen. Kahvilarastilla harjoiteltiin Teuva-keittimen käyttöä ja kahvin valmistusta.

Kurssilaisten into oppia ja kokea oli käsin kosketeltavaa, niin hymyssä suin he kuuntelivat kouluttajien Oonan ja Anjan oppeja siitä, miten munkkitaikina tehdään, pyörätetään ja kohotetaan grammalleen samanpainoisiksi munkeiksi. Kent-

tälleipomomateriaalia kohotuskaappi oli uusi tuttavuus niin kurssilaisille kuin muille kenttäleipomoon tutustujille. Ulkona teltassa paistaminen aiheutti monenlaista jännitystä, kuten rasvan lämpötilan pitämistä sopivana paiston aikana. Oonan rauhallinen ohjaus rohkaisi kurssilaisia itsenäiseen toimintaan. Kenttäleipomomateriaalin näkyvyys tarjosi myös hyvän kurssiesittelyn harjoituksen muille kurssilaisille. Yhtenä rastina olivat maastotilausten valmistelut, mikä mahdollisti myös muutamien kurssilaisten lähdön palvelemaan maastokursseja.

”Hyvää kurssilla oli, kun sai kokeilla kaikkia eri työvaiheita ja suorittaa hygieniapassin.”

Kurssipalaute

Leivontaan siirtyminen oli helppoa, kun leipomomateriaalin työvaiheet, omavalvonta ja leipomiseen liittyvät turvallisuusasiat oli käyty läpi teoriassa edellisenä iltana. Jarkko ohjeisti Teuva-keittimen käyttöä, jotta kahvinkeitto oli mahdollista ilman sähköä.

Sää ei meitä suosinut, mutta tämäkin koettiin

Kurssivääpeli Jarkko Pynnönen opasti Teuvan käyttöä ja sen huoltoa. ”Vääpeli Pynnönen lähettää valkoista savua, kahvivesi valmis!”

Kurssin toimintaan kuin kenttäleipomoon lisäksi kahvilatoiminta. Kurssilaiset tarjosivat harjoituksen osallistujille kahvit ja munkit – hymyllä ja sydämellä. ”Munkeista tuli niin hyviä, että kelpais Munkkiniemen kreivillekin”, totesivat Riitta, Pirkko, Marja ja Minttu-Maaria.

Pirkko Mattila tunnelmoi tauolla. Kenttäleipomoon toimintaan kuuluu myös tauotus, ja mikä sen parempaa kylmässä ja sateisessa säässä kuin nauttia hetki teltan kamiinan lämmössä. Kurssilaiset oppivat myös puolijoukkueteltan pystytyksen.

positiivisena, poikkeusoloissa poutataivasta ja aurinkon paistetta ei voi tilata. Taivaalta tuli vuoroin raetta ja vesisadetta, minkä takia paistoltaan ja kohotuskaapin suojeleminen vedeltä oli tärkeää.

Munkkeja valmistettiin koko harjoitukselle mukaan lukien kutsuvieraat ja lehdistö elinlainsatua kappaletta. Kurssilaisista **Monika** ja **Ulla** kertoivat kutsuvieraille kurssin toiminnasta, mikä sai heidät lähtemään kyseiselle kurssille ja mitä olivat jo kokeneet kurssin aikana. Kurssilaiset kertoivat kutsuvieraille, että heille pidettiin koulutusta kenttäleipomoon toiminnan lisäksi myös turvallisuudesta, riskeistä ja niihin varautumisesta. Esittäytyminen oli tehnyt vaikutuksen kuulijoihin, ja heitä oli kiiteltä monipuolisesta ja vaikuttavasta tekemisestä varsin lyhyessä ajassa. Toki munkkeja keuhuttiin maukkaiksi.

Sotilaskotiharrastuksesta ja perinteistä syntyi mielenkiintoista keskustelua. Palautekyselyn mukaan kurssilaiden maanpuolustustahto oli kasvanut.

Harjoituksen lopuksi käytiin läpi kurssin tavoitteet, onnistumiset ja kehitysideat. Palaute kurssinjohtajille oli iloista ja palkitsevaa, ja lopuksi kurssi päätettiin kiitoslauluun. Joitakin asioita toki olisimme voineet tehdä toisin, jos olisi ollut ollut muutamakin tunti lisää aikaa harjoituksen alussa, pohdimme jälkikäteen. Olimme kuitenkin harjoittelemassa poikkeusoloja ja poikkeusoloissa, ja siten onnistuimme hyvin.

Nautimme kurssista, niin paljon opimme itseltämme ja toisistamme haasteista selvinneinä! ■

Kurssinjohtajat

*Riitta Jansson
Hämeenlinnan Sotilaskotiyhdistys ry*

*Sari Jurmu
Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys ry*

**”Mukavien samanhenkisten
aikaansaavien naisten kanssa
ei voi muuta kuin olla
hymy huulilla.”**

Kurssipalaute

Kokemus yhdistää – uusi Veteraaniliitto tukee kaikkia veteraaneja

Suomalaiset rauhanturvaajat ja kriisinhallintaveteraanit ovat palvelleet maailmalla jo liki seitsemän vuosikymmenen ajan. Yhteistä heille kaikille on kokemus – ja yhteisö, joka ymmärtää sen. Tätä yhteisöä ylläpitää Suomen Ulkomaanoperaatioiden Veteraaniliitto ry (SUVL), joka tukee, edustaa ja kokoaa yhteen kaikki kansainvälisissä operaatioissa palvelleet suomalaiset.

Liittoon kuuluu yli 30 paikallista jäsenyhdistystä eri puolilla maata ja yhteensä yli 6 000 jäsentä. Paikallisyhdistykset järjestävät toimintaa, ver-

taistukea ja tapahtumia, joissa palvelustaaiset voivat kohdata toisiaan ja jakaa kokemuksiaan.

Vertaistuki on toiminnan sydän

Liiton toiminnan ytimessä on vertaistuki. Monelle ulkomaanoperaatioon osallistuneelle paluu arkeen voi olla henkisesti vaativa. Palvelus on voinut olla intensiivinen, ja osa kantaa mukanaan kokemuksia, joista on vaikea puhua ulkopuolisille.

Ulkomaanoperaatioiden Veteraaniliitto tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden jakaa näitä kokemuksia turvallisesti. Eri puolilla Suomea järjestetään vertaistukitapahtumia, veteraanipäiviä ja keskusteluryhmiä, joissa saman kokeneet kohta-

**Rauhanturvaajaliitto on
nyt Suomen Ulkomaan-
operaatioiden Veteraaniliitto.**

Puolustusvoimat

vat. Lisäksi liitto ylläpitää ympärivuorokautista vertaistukipuhelinta, johon voi soittaa anonyymisti ja matalalla kynnyksellä.

Veteraanien vertaistukipuhelin palvelee maksutta numerossa 0800 176 981.

Edunvalvontaa ja vaikuttamista

SUVL tekee pitkäjänteistä työtä veteraanien oikeuksien ja tukimuotojen puolesta. Liitto on aktiivinen toimija viranomaisten, säätiöiden ja muiden järjestöjen verkostoissa, joissa kehitetään veteraanien tukijärjestelmiä.

Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi lausuntojen antamista, neuvontaa tukihakemuksissa sekä veteraanien asemaa koskevaa vaikuttamistyötä. Liitto pyrkii siihen, että operaatioissa palvelleet saisivat yhdenvertaiset palvelut ja tuet riippumatta siitä, missä tehtävässä tai millä aikakaudella he ovat palvelleet.

Perinteiden vaalimista ja yhteisöllisyyttä

Liiton tehtävä ei ole vain tuki ja edunvalvonta – yhtä tärkeää on perinteiden vaaliminen. SUVL ylläpitää ja jakaa suomalaisten kansainvälisiin tehtäviin liittyvää historiaa seminaarien, näyttelyi-

den ja julkaisujen kautta.

Paikallisyhdistykset ympäri Suomen järjestävät muistotilaisuuksia, tapahtumia ja kouluyhteistyötä, joiden kautta välitetään tietoa suomalaisesta rauhanturva- ja kriisinhallintatyöstä nuoremmille sukupolville.

Katse tulevaisuuteen

Suomen Nato-jäsenyyden myötä Puolustusvoimien kansainväliset tehtävät ovat lisääntyneet ja monipuolistuneet. Samalla veteraanikäsitys on laajentunut: perinteisten rauhanturvaajien rinnalle ovat nousseet kriisinhallintaveteraanit, ja jatkossa siihen sisältyvät myös liittouman rauhanajan ja yhteisen puolustuksen tehtävissä palvelleet.

Liitto haluaa varmistaa, että kaikki nämä palvelustaustat tunnustetaan ja kaikkia niitä arvostetaan. Tämän työn tueksi liitto teki sääntömuutoksen, joka koski jäsenkentän avaamista kaikille ulkomaanoperaatioiden veteraaneille. Samalla myös liiton nimi vaihtui laajennettua jäsenkenttää kuvaavaksi. ■

Markus Malila

Suomen Ulkomaanoperaatioiden Veteraaniliitto ry

Pieni vaiva – ympäristö kiittää

**Eräissä isossa tapahtumassa kaikki ruokailuun ja kahvitukseen liittyvät kertakäyttöiset astiat ja ruokailuvälineet kerättiin isoihin mustiin jätessäkkeihin ja laitettiin sekajätteeseen. Tämä oli varmasti helppo tapa kerätä käytetyt astiat. Jäin kuitenkin miettimään, että ei olisi ollut iso ponnistus osoittaa muoville ja kartongille erilliset jätessäkit ja kerätä ruoantähteet erikseen biojätteeseen. Kiinnostuin tutki-
maan lisää tietoa jätteiden lajittelusta.**

Jätteiden lajittelu osoittaa vastuullisuutta, ja se on nykyaikaista jätehuoltoa, joka edistää kestävää kehitystä. Lajittelussa erotellaan eri materiaalit toisistaan ja varmistetaan, että mahdollisimman suuri osa jätteistä kierrätetään ja palautetaan tuotantoketjuun uusien tuotteiden raaka-aineiksi eli hyödynnetään uudelleen.

Kun lajittelemme oikein, säästämme luonnonvaroja, vähennämme päästöjä ja saastumista,

pienennämme polttoon päätyvän jätteen määrää ja vähennämme uusien neitseellisten raaka-aineiden käyttöä. Lajittelemalla oikein rakennamme puhtaampaa tulevaisuutta tuleville sukupolville.

Lainsäädäntö avuksi

Vuosien saatossa termi on muuttunut jätteestä raaka-aineeksi, koska kierrätetyt pakkausmateriaalit hyödynnetään kuluttajille uusiksi tuotteiksi. Näin jäte saa uuden elämän. Vuonna 2016 pakkausmateriaalien kierrätykseen tuli lainsäädännön myötä muutoksia. Tällöin vastuu kuluttajapakkausten kierrätyksestä siirtyi kunnilta teollisuudelle ja kaupolle.

Lisää muutoksia on tulossa vuodenvaihteessa, kun EU:n jätteenlajittelua ja kierrätystä koskevat vaatimukset kiristyvät entisestään. Kiristyvän sääntelyn myötä kodeissa syntyvästä yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

"Lajittelemalla oikein rakennamme puhtaampaa tulevaisuutta tuleville sukupolville."

Lajittele oikein

Kirjallisuuden mukaan roskapussissamme on 30 prosenttia biojätettä. Ei ole rakettitiedettä laittaa biojäte kompostoriin, muovipakkaukset muovinkeräykseen, lehdet paperinkeräykseen ja lasit lasinkeräykseen. Alumiinipakkaukset ja esim. jugurtti- ja viilipurkkien kannetkin ovat arvokkaita raaka-aineita, jotka laitetaan metallinkeräykseen. Vain kierrätyskelvoton jäte laitetaan sekajätteenseen ja poltetaan jätteenpolttolaitoksissa.

Jos pakkaukseen jää ruokaa, se tyhjennetään biojätteeseen, ei viemäriin. Kiinteät ruoat voivat ruokkia viemäriverkostossa rottia ja rasva aiheuttaa tukoksia putkistoissa. Nykyisin ei ole niin oleellista, onko muovipuhdas vai ei, kunhan pakkaus on tyhjä ruoasta. Uusien ohjeiden mukaan pakkausta ei tarvitse tiskata, koska tiskaaminen kuluttaa vettä ja kuormittaa ympäristöä. Esimerkiksi jogurttipurkeille ja marinadia sisältäville pakkauksille riittää huuhtaisu kylmällä vedellä, kaapiminen lusikalla tai pyyhkäisy talouspaperilla. Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että puhtaudeksi riittää se, että kierrätettävän jätteen pitempiaikainen säilytys kotona on mahdollista ilman hajuhaittoja.

Toisinaan eteen tulee ongelma, onko jäte muovia vai metallia. Tämän saa selville rypistystestillä. Kun puristaa kierrätykseen menevää jätettä kädessään ja avaa käden, niin suoristunut jäte kuuluu muovinkeräykseen. Jos jäte jää ryttyyn, se sisältää paljon metallia ja kuuluu metallinkeräykseen.

Biojätteen lajittelu on tärkeää, sillä sen avulla voidaan tuottaa biokaasua ja kompostia, jotka korvaavat fossiilisia polttoaineita ja teollisia lannoitteita.

Kierrätykseen ja lajitteluun kuuluu myös vaatteiden kierrätys. Puhtaat ja käytöstä poistetut vaatteet, kengät ja laukut sekä kodintekstiilit lajitellaan maksuttomaan poistotekstiilikeraukseen. Selvitä kuitenkin, milloin poistettavat tuotteet kuuluvat sekajätteenseen. Sen sijaan käyttökelpoisen vaateen voi lahjoittaa esim. hyväntekeväisyysjärjestöille tai myydä kirpputorilla.

On hyvä muistaa, että vaarallisia jätteitä (joita aiemmin nimitettiin ongelmajätteeksi) ei laiteta sekajätteenseen tai viemäriin, vaan ne toimitetaan niille tarkoitettuun erilliskeräykseen.

Tulevaisuuden näkymät

Jätehuollon teknologia kehittyy nopeasti. Tekoäly, robotiikka ja kuvantunnistus erottelevat materiaalit tarkemmin kuin ihminen. Teknologian kehityksen myötä kotitalouden jäteasiat voivat ilmoittaa, jos lajittelu ei ole onnistunut.

Tulevaisuudessa kierrätys tulee tehostumaan älykkäiden jätteistoiden, automaattisten lajittelulaitosten ja tekoälyn myötä. Lisäksi tarvitaan kuitenkin ihmisten asenteiden muuttumista niin, että jätteiden lajittelu ja kierrätys ovat vastuullisia elämäntapoja, eivät velvollisuuksia. Lajittelu ei ole vain yksilön tehtävä, vaan se on yhteinen vastuumme. Myös jätteenkeräyspisteiden siisteys on meidän jokaisen vastuulla.

Lopuksi

Meitä suomalaisia on patistettu vuosikaudet lajittelemaan, kierrättämään ja vähentämään jätteiden määrää. Vielä on kuitenkin paljon opittavaa.

Vuosittain marraskuussa järjestetään Euroopassa jätteen vähentämisen viikko. Kampanja (ewwr.eu) kannustaa kaikkia eurooppalaisia viikon aikana vähentämään kulutusta, käyttämään tuotteita ja materiaaleja uudelleen sekä kierrättämään jätteitä. Tänä vuonna kampanjaa vietettiin 22.–30. marraskuuta, ja sen teemana oli SER-kierrätys (sähkö- ja elektroniikkaromu). Vaikka vuodessa yhden viikon aikana korostetaankin jätteiden vähentämistä, tulisi siitä tulla meille jokapäiväinen toimintatapa.

Kirjallisuuden mukaan kierrätyskelpoisia materiaaleja poltetaan satoja tuhansia tonneja vuodessa. Poltosta syntyy energiaa eli sähköä ja lämpöä, mutta myös hiilidioksidipäästöjä, joista tulee päästä eroon. Jätteet eivät kuitenkaan polttamalla häviä, vaan ne vain muuttavat muotoaan, kun polttamisesta syntynyt tuhka ja kuona pitää sijoittaa jonnekin. Lajittelu ja kierrätys siis kannattavat. Meillä on vielä pitkä matka yhteiskuntaan, jossa kaikki jätteet kierrätetään, mutta matkalla ollaan. ■

Ansa Iivanainen

Lajittelu on yhteinen vastuumme.

Hoikankankaan sotilaskoti – 1960-luvun arkkitehtuuria

Kajaanin sotilaskotiyhdistys perustettiin vuoden 1961 lokakuussa, kun oli varmistunut, että Kainuun prikaatin muodostavat joukot siirtyisivät seuraavana vuonna Kajaaniin.

Uusi sotilaskoti avattiin vuonna 1962 helmikuussa ilman suuria juhlallisuuksia. Koti sijaitsi tuolloin ruokalan nurkassa, köysiaidalla ja kukkapöydillä rajattuna tilana. Sankka tupakan savu leijaili tuoloin niin sotilaskodin kuin ruokalankin tiloissa! Käytössä oli myös erillinen huone keittiö- ja varastotilana. Kesällä 1965 sotilaskoti siirrettiin uuden kasarmirakennuksen alakertaan, ja leipomoparakki saatiin käyttöön vuonna 1966.

Oma koti 1967

Kesällä 1967 päästiin lopulta muuttamaan ihka uuteen sotilaskotirakennukseen. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti **Osmo Lappo**, jonka käden jälkeä on monessa muussakin sotilaskodissa. Alkuun ihmetystä herätti sotilaskodin salin keskiosan tilaratkaisu. Arkkitehdin mukaan tällä ratkaisulla vältettiin liian lattiapinnan tuoma maneesisimaisuus, saatiin vaihtelua ja tila jaetuksi

eri kokonaisuuksiin. Nyt tähän monttuun, kuten keskiosaa nimitetään, on totuttu, ja opittu myös varomaan portaikkoja.

Sotilaskodin kahvilasaliin mahtuu kerralla ainakin 500 henkilöä. Uusi rakennus toi palkatulle henkilökunnalle lisää mukavuutta ja asialliset työtilat. Myös vapaaehtoisten sisarten aktiivisuus ja talkootyö kasvoivat merkittävästi. Nämä heijastuivat myös myynnin lisääntymisenä. Sotilaskotiin kuuluivat alusta alkaen kirjasto ja lehtilukusali, hiljainen huone ja toimistotilat kolmannessa kerroksessa. Pohjakerroksessa oli alkuun leipomo, kiosk, TV-huone ja sali asiakkaille. Sotilaskodissa voitiin alkuvuosikymmeninä järjestää monenlaisia juhlia, joissa esiintyjinä olivat muun muassa **Laila Kinnunen** ja **Veikko Ahvenainen**. 1970-luvulla alettiin sotilaskodissa järjestää myös tanssikursseja ja tanssiaisia. Solisteina eri tilaisuuksissa olivat myös **Danny**, **Armi Aavikko** ja **Katri-Helena**.

Ajan myötä kodin palveluita kehitettiin. Pelkkä 80 pennin munkki ei enää riittänyt, kun varuskunnan portin läheisyyteen perustettiin grillikioski. Neuvokkaat sisaret keksivät muuttaa vanhimman auton Makkaramersuksi. 1990-luvun alussa sotilaskodin alakertaan voitiin perustaa sotilaskodin oma grilli-pizzeria. Vuoteen 1986 saakka sotilaskodilla järjestettiin myös parturipalveluja.

Peruskorjaus saatiin lopulta 2010-luvun alkaessa

Toiminta kehittyi sotilaskodissa samaa tahtia kuin varusmiesten määrä kasvoi. Iso parannus oli ollut jo kolmen kassapisteen saaminen 1980-luvulla asiakaspalvelua parantamaan. Rakennuksessa oli kuitenkin ilmennyt ajalle tyypillisiä kosteusongelmia. Usean vuoden suunnittelun jälkeen saatiin peruskorjaus. Tuolloin korjaustoimet painottuivat kodin pohjakerrokseen ja kahvilakerrokseen. Pohjakerros korjattiin ja varmistettiin, että kosteusongelmia ei tule enää. Erityisesti kylmäsäilytystiloja uusittiin, leipomo siirrettiin kerrosta ylemmäksi, ja myyntialue uudistettiin itsepalvelualueeksi. Myös talotekniikka kaikkienensa päivitettiin.

Hallituksen jäsenet ovat kattaneet ja koristelleet salin yhdistyksen jäsenten pikkujouluja varten.

Marja-Leena Kivijärvi

Hoikankankaan sotilaskoti on peruskorjattu 2010-luvun alussa usean vuoden suunnittelun jälkeen.

Peruskorjauksen aika oli hyvin haasteellinen, koska koti toimi remontin keskellä, puolet kahvilatilasta oli kerrallaan käytössä ja toinen puoli korjaustöiden alla. Leipomo oli runsaat puolitoista vuotta evakossa Rajavartiolaitoksen tiloissa. Mutta lopputulos oli onnistunut huolimatta siitä, että suojeltuun rakennukseen ei juurikaan voinut tehdä muutoksia seinäpintoihin ja ulkoasuun. Yhdistys hankki remontoituun kotiin runsaasti uutta kalustoa ja laitteita. Asiakaspöydät uudistettiin ja tuolit vaihdettiin, kuitenkin rakennuksen arkkitehdin perusajatuksia kunnioittaen.

2000-luvun sotku on toimiva ja ahkerassa käytössä

Sotilaskoti palvelee tällä hetkellä arkisin klo 9–21 ja viikonloppuisin klo 16–21. Tilat ovat monipuolisesti yhteisessä käytössä ja palvelevat niin Kainuun prikaatin kuin varusmiesten tarpeita.

Kolmannen kerroksen kirjasto ja lehtilukusali ovat edelleen toiminnassa. Nyt kesän saapumiserälle on tehty ennätysellinen määrä kirjastokortteja, ja lainaukset ovat taas virinneet. Kirjastossa on lisäksi erilaisia lauta- ja korttipelejä varusmiesten vapaa-ajalle. Viime aikoina erityisen merkittäväksi on kirjasto muodostunut varusmiesten rauhoittumispaikkana. Joskus on hyvä hengähtää koulutuksen lomassa ihan hiljaa kirjaston tiloissa!

Hoikankankaan sotilaskotirakennus edustaa 1960-luvun arkkitehtuuria.

– Hiljainen huone on päivittäin sekä prikaatin että yhdistyksen toimijoiden käytössä. Varuskunnan papit pitävät runsaasti erilaisia tilaisuuksia varusmiehille. Viihtyisät puitteet on varustettu muun muassa Seinäjoen seudun sotilaskotiyhdistyksen lahjoituksen turvin. Myös yhdistyksen toimisto sijaitsee yläkerrassa.

Viimeisin muutos kolmannessa kerroksessa on ollut VMTK:n tilojen siirtyminen kirjaston viereen. Tämä on parantanut edelleen yhteistyötämme, ja varusmiesten ääni todella kuuluu sotilaskodissa ja toiminnassa.

Kahvilassa on itsepalveluna myyntialue ja viisi kassapaikkaa. Koska koti on auki päivittäin, meillä on palkattua henkilökuntaa ja heidän apunaan iltaisin vapaaehtoisia. Me jäsenet teemme kassavuoroja, astiahuoltoa sekä täydennämme vitriineitä. Kahvilassa pidämme myös yhdistyksen pikkujoulut, jotka ovat hyvin suosittuja. Emme toki mahtuisikaan juuri muualle kaupungissa! Kodin viihtyisyyttä lisää se, että juhlakausien koristeluihin on panostettu. Pieni mutta tehokas leipomo toimii sujuvasti leipureiden hoidossa.

Digitaalisaatiota ja oma kummitus

Alakerrassa sijaitsee kioskimme, jossa on erilaisia varustarvikkeita, hygieniatuotteita, makeisia ja pientä purtavaa, juomia, muistoesineitä. Kioskin

yhteydessä on myös pieni kahvilinjasto sekä toinen käytössämme olevista Panini-pariloista. Pullonpalautusautomaatti on onneksi ahkerassa käytössä, kun varusmiehet palauttavat tyhjät pullo ja tölkit tupakunnittain ja saavat palautusrahat yhteiseksi iloksi. – TV-huoneesta on kehittynyt remontin jälkeen kabinetti- ja kokoustila, jota hyödyntävät prikaatin toimijat sekä yhdistyksemme muun muassa jäsenilloissa ja kokouksissa.

Grilli-pizzeriamme toimii samalla tavoin kuin Heset ja Mäkkärit. Tilaukset ja maksut tehdään automaattilla, josta henkilökunta poimii tuotteet valmistukseen. Itsepalvelulla toimiva salaattipöytä täydentää annokset. Jonoa on joinakin iltoina ulos saakka!

Viimeisin uudistus, joka sotilaskotiimme saatiin lokakuussa, on iWall – liikunnallinen peli. Kajaanilaisen yrityksen valmistama varusmiesten liikuttaja saatiin Kainuun prikaatin, Urlus-säätiön ja sotilaskodin yhteisenä hankkeena. Kansainvälisesti levinnyt peli on nyt siis meidän varusmiestemme ilona, ensimmäisenä Suomessa.

Hoikankankaan sotilaskotirakennus on perinteistä 1960-luvun arkkitehtuuria kunnioittava, mutta palveluiltaan alati uudistuva ja monipuolisesti käytössä oleva varuskunnan keidas. Entisistä ajoista muistuttanee myös alkuaikojen keskusneiti, jonka ääniä tarkkakorvaiset saattavat kuulla! ■

Prikaatin komentaja, prikaatikenraali Ari Laaksonen ja VMTK:n puheenjohtaja vihkivät juhlallisesti kilpaillen uuden iWall-pelin käyttöön Kajaanin sotilaskodissa lokakuun lopulla. Pelin voitti komentaja!

HOLA,
MAISTA

JAFFA TENERIFFA

ILMOITUSTAULU

Sotilaskotirakennuksia

esittelevässä sarjassamme
kyläilemme tässä numerossa
Kainuun pääkaupungissa.
Hoikankankaan sotilaskodista
voit lukea sivuilta 40–42.

Esittelemme vapaaehtoisia maanpuolustusjärjestöjä

Lue lisää Suomen Ulkomaanoperaa-
tioiden Veteraaniliitosta sivuilta 36–37.

Kaikkien jäsenten on hyvä tarkastaa

että oman yhdistyksen jäsenrekisterissä ovat
ajantasaiset yhteystiedot. Intraan kirjautumista
varten oikea sähköpostiosoite on tärkeä.
Jos kirjautumisessa on ongelmia, ota yhteyttä
pia.ojala@sotilaskotiliitto.fi.

Jäsen saa oikeudet intraan, kun hän on käynyt
omassa sotilaskotiyhdistyksessään uusien jäsenten
koulutuksen, ja yhdistyksestä on tullut
koulutustieto Sotilaskotiliittoon.

Viestintävinkit

- Kannusta jäseniä lähettämään
sisältöä yhdistyksesi somevastaaville.
- Seuraa, millaiset julkaisut saavat
eniten huomiota, ja opi niistä.
- Hyödynnä vuodenaikoja ja tulevia
juhlapyhiä (itsenäisyyspäivä,
joulukuu jne.) julkaisuissa.

Seuraavan lehden aineistopäivä on ke 7.1.2026.

Kirjoitusvuorossa ovat **Kajaanin,**
Helsingin, Kontiolahden, Tampereen
seudun, Vaasan ja Riihimäen
sotilaskotiyhdistykset.

Lehden teema ilmoitetaan vuoden
viimeisessä Vihreässä viestissä 9/2025.

Mistä tahansa aiheesta voi kuitenkin
lähettää kirjoituksia ja kuvia, myös
muulloin kuin oman yhdistyksen
kirjoitusvuorolla, osoitteeseen
toimitus@sotilaskotiliitto.fi.

*Hyvää ja rauhallista joulua sekä
onnellista ja turvallista uutta vuotta 2026
Sotilaskoti-lehden lukijoille ja avustajille!*

Sotilaskoti-lehden toimitus